1897. HARMINCZEGYEDIK ÉVFOLYAM. 167. SZÁM. BUDAPEST, PÉNTEK, JUNIUS 18.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 55—88.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . . . 20 frt. | Egy negyedévre . 5 frt.
Egy fél évre . . 10 frt. | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 6 frt 70 kr. Francia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Romania- és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 30 kr.
Egy szám ára 6 kr.

EGYETÉRTÉS

Csávolszky Lajos
tulajdonos és felelős szerkesztő.

Kossuth Ferencz
főmunkatárs.

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 51—66.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
PÁRISBAN főügynökségünknél:
John F. Jones & Cie. 31 bis. Faub. Montmartre.
Frankfurtban a/M: Daube G. L. és Társa.
Bécsben: Danneberg I., I. Kumpfgasse Nr. 7. Dukes M. utódai. I., Wollzeile Nr. 6—8. Haasenstein és Vogler. I., Wallfischgasse 10. Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2. Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2. Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
és valamennyi hirdetési iroda.

Budapest, junius 17.

Ausztria-Magyarországnak Oroszországhoz való viszonya azóta, hogy Ferencz József király Péterváron volt, ugyszólván naponta fejtegetés tárgyát képezi a különféle külföldi politikai ujságokban. Most a panszlávizmus apostola Ignatiev is hozzá szólt a kérdéshez s igazán meglepő dolgokat mondott: „Az az ellentét, — mondá — mely Ausztria-Magyarországot és Oroszországot egymástól elválasztotta, soha sem volt áthidalhatatlan. Az a szlávellenes mozgalom, mely a kiegyezés után Ausztria-Magyarországban, Magyarország tulsulya folytán lábra kapott, surlódásokat eredményezett Oroszországgal, de azt az átmenöleges és elmuló áramlatot az oroszok mindig abnormitásnak tekintették, a melynek csak alkalom kell, hogy elmuljék. Engem is Ausztria-Magyarország esküdt ellenségének mondtak, pedig soha sem mulasztottam el, hogy a Schwarzenberg és Lichtenstein-házak kiválóbb férfiaival baráti viszonyt tartsak fenn. Ezek nagyon jól tudják, minő érzelmekkel viseltetem Ausztria-Magyarország iránt. Ezeket az érzelmeimet nem tartom különben titokban az Ausztria-Magyarországból emigrált szlávok előtt. Ezek négy évvel ezelőtt kemény szemrehányásokkal illettek minket, hogy az ausztriai és magyarországi szlávok sorsa iránt nem érdeklődünk. Akkor én azt kérdeztem, hogy tulajdonképen mit akarnak tőlünk; hadat izenjünk Ausztria-Magyarországnak? Ezt örültségnek tartottam s ez ellen küzdeni mindig hazafias kötelességemnek tartottam volna. Mert egy ilyen Háboru a legjobb esetben is meddő volna reánk. Feltéve, hogy háborut üzennénk s rövid idő alatt Bécsben és Budapesten lennénk, akkor sem gondolhatnánk a meghóditott területek annektálására, mert ezek zsidókat és magyarokat adnának nekünk, a kiket azonban semmi áron sem akarunk. Oroszország elég sok heterogen elemmel rendelkezik, a kiknek beolvasztására munkálkodnia kell, mialatt ujabb hóditásokra gondolhatna. Minden aggressziv politika ellenkezik az érdekeivel. De a Habsburgok jelszavát: Justitia erga omnes nationes" a szlávokkal szemben is érvényesiteni kellene s akkor meglátnák, hogy hogyan megváltoznék Oroszország egész közvéleménye.

Németországban a politikai helyzet még mindig nagyon zavart s senki sem tudhatja, hogy a legközelebbi jövöben mi fog történni. Annyi tény, hogy a birodalmi kormányban szakadás állott be, de a hivatalos jelentések tagadják, mintha a birodalmi kanczellár és Miquel pénzügyminiszter külön pártot képeznének, de mindenféle magyarázgatásokra ad okot az, hogy Miquelt a császár hirtelen Berlinbe szólította. Valószinü, hogy a császár Miquelt rá akarta beszélni arra, egyezzék bele, hogy a parlament elé uj programm terjesztessék a haditengerészet reformálására. Még ha igaz is ez, alig valószinü, hogy a javaslat az ősz előtt a parlament elé kerüljön, noha a legfelsőbb helyen mindenféle személyi változást megkisérlenek, hogy az utat egyengessék. Ha ez megtörténnék, az első, a ki ott hagyná az állását, Hohenlohe birodalmi kanczellár volna, a ki semmi esetre sem volna hajlandó megtartani magas méltóságát, ha ez csak névleges hatalommal járna együtt. Hogy ennek rögtön elejét vegyék, a hivatalos sajtó azt hangoztatja, hogy Miquel Wiesbadenből egyenesen Hohenlohe kivánságára utazott időelőtt Berlinbe, mert a kanczeltár azt akarja, hogy öreg korára való tekintettel Miquel viczekanczellárrá s a porosz miniszterium alelnökévé neveztessék ki. A helyzet igazi megoldása nagyon természetesen még csak napok mulva fog bekövetkezni s meglehet, hogy az egész birodalmi kormányban nagy személyi változások lesznek.

A lippei trónöröklési kérdésben a választó bíróság e hó 21-én fog dönteni, s ekkor fog eldőlni az, hogy egy kétszáz évvel ezelőtt kötött házasság egyenrangu volt-e s ezzel kapcsolatban ki lesz ezentul a lippei uralkodó.

A bolgár emigránsok ügye nemsokára ismét napirendre fog kerülni és pedig azért, mert azok az emigrált katonatisztek, a kik még most is Oroszországban vannak, nemsokára visszatérnek Bulgáriába. A kormánypárti bolgár sajtó unos-untig azt hangoztatta, hogy ebből nem szabad semmi egyebet következtetni, mint azt, hogy a fejedelem fátyolt akar a multra boritani. Hogy a bolgár hadsereg nemzeti érzését ez mennyire fogja erősiteni, ahhoz Európának végre is kevés köze van. Valószinü, hogy sok magasrangu tiszt fog ennek folytán a hadseregből kilépni, de sem az emigráltak nem voltak hivei Battenberg Sándornak, sem azok, a kik nem emigráltak, mert ezek meg a forradalmi kormánynak esküdtek hüséget. A bolgár hadsereget nem lehet az európai hadseregek szempontjából nézni, de a fejedelmet sem a kormánya, sem az ellenzék nem kényszeriti arra, hogy az emigránsokat fogadja vissza. Egyedül a fejedelem akarja s kezdettől fogva ő vette az ügyet a kezébe. A multkor is a legnagyobb kitüntetéssel fogadta Vasov vezérőrnagyot, a kinek pedig nagy szerepe volt Battenberg herczeg detronizálásában. A fejedelem Vasovot a miniszterek tudtán kivül fogadta.

Az utolsó napokban *egy forradalom* ért véget, mely már több mint két hónapja dult. A forradalom oka az volt, hogy Idiarte Borda, az uruguayi köztársaság elnöke, kinek mandámuma január elsején le fog járni, az elnöki székbe erőnek erejével olyan embert akart ültetni, a ki az ő szája ize szerint való, a kit azonban a lakosság nem akar. Hosszas harczok után, melyek az országnak millió meg millió forint értékü károkat okoztak, a felkelők leverettek s ezzel a háborus része a kérdésnek el volna intézve, de a politikai része csak ezután lesz megoldandó.

A főrendiház közjogi és pénzügyi bizottsága 21-én délelőtt 11 órakor ülést tart. Az ülésen a katonai nevelő- és tisztképző-intézetek és az alapitványokra vonatkozó törvényjavaslattal foglalkoznak.

Katholikus autonomiai értekezletek.

A katholikus autonómia ügyében ma a várban, a József- és Ferenczvárosban, végül a II. kerületben tartottak értekezletet a fővárosi katholikus polgárok. Az értekezleteken mindenütt megválasztották az öttagu bizottságot, melynek rendeltetése a kerület választóinak összeirása, majd a mozgalom előkészitése s végül a választás vezetése lesz. A tanácskozások csendes mederben folytak le, kivéve a józsefvárosi értekezletet, a hol kevés hija volt, hogy közvetlenül az értekezlet berekesztése után botrány nem támadt a miatt, mert dr. *Bundala* káplán, noha az nem volt a tanácskozás tárgya, minden áron jelöltetni akarta gróf *Esterházy* Miklós Móriczot. A jelölésből ugyan, mint időelőtti dologból, semmi sem lett, s a higgadtabb polgárok megakadályozták azt is, hogy az ülés méltóságán nagyobb csorba essék.

Az értekezletek lefolyásáról a következőkben értesitünk:

A *budavári* hivek ma déli 12 órakor tartották meg az előértekezletet a várbeli plébánia nagytermében *Bogisich* Mihály cz. püspök elnöklete alatt. Az értekezleten előkelő, nagyszámu közönség jelent meg. Ott voltak többek között: *Péchy* Imre, *Tichtl* Frigyes, *Wettstein* Antal, *Hummer* György miniszteri tanácsosok, *Kogler* János közigazgatási biró, *Hirsch* István, *Kanócz* István miniszteri osztálytanácsosok, *Kőszeghy* Antal kataszteri főbiztos, dr. *Gombár* Tivadar stb.

Bogisich Mihály elnök, szép szavakban üdvözölvén a megjelenteket, ismertette a szervezendő autonomikus kongresszus czélját és faladatát. Beszédében hivatkozott az 1869. évi október 21-iki választási módozat 19-ik szakaszára, mely a plébánost bizza meg a választások összehivásával. Kiterjeszkedett röviden a katholikus egyház hierarkiai szervezetére, felemlitette a biboros herczegprimás pásztorlevelét, mely ugy a választás módozatára, mint a megválasztandó kongresszusi képviselőre bővebb felvilágositást nyujt. Bejelenti továbbá, hogy e hónap 12-én 25 tagból álló szükebbkörü bizottság értekezletet tartott, melyen a budavári plébánia hivei rang szerint voltak képviselve. Bemutatta végül az értekezlet határozatait.

Dr. *Hegedüs* János honvéd főtörzsorvos örömmel üdvözli az uj korszakot, melyben a kath. autonomia végre-valahára létesülni fog és hálát ad az illetékes faktoroknak, hogy a kath. autonomia létesülését lehetővé tették. Az öttagu bizottság kijelölésére nézve azt kivánja, hogy az buzgó, hithü és igazi katholikusokból álljon, kik nehéz és fontos kötelességünknek mindenkor megfelelhessenek.

Az autonómiai szabályzat 19. §-a értelmében egyhangulag megválasztották erre az ötös bizottságba a szükebbkörü bizottság által ajánlott rendes és póttagokat. Rendes tagok lettek: *Bogisich* Mihály cz. püspök, *Krancz* József nyug. min. tanácsos, *Keömley* Pál kuriai biró, *Kanócz* István belügymin. osztálytanácsos, *Nikolics* Ignácz főgimnáziumi tanár. Póttagok: *Szobovics* Lajos pénzügyminiszteri osztálytanácsos, *Frey* Alajos füszerkereskedő, *Huber* Antal vendéglős *Horniczky* Frigyes számvizsgáló, *Farkas* József vezetőtanító.

Ezután *Bogisich* püspök felszólitotta az értekezletet, hogy nyilatkozzék a kongresszusra való jelölés tárgyában. Dr. *Gombár* Tivadar kir. tanácsos, kéri a gyülést, hogy a személyes jelölést, ma még ne tegye meg; továbbá, hogy annak idején csak olyanokat jelöljön, kiknek hitbuzgósága, katholikus hüsége és családi tisztes élete a legjobb kvalifikácio a megválasztásra. Ajánlja, hogy az autonómiai értekezlet fogadja a biboros herczegprimás főpásztori levelében körvonalozott és kijelölt elveket és oly katholikus autonómia létesitését óhajtja, melyben:

1. az összes katholikus alapok és alapitványok, melyek még most a kormány kezében vannak, ezután a katholikus autonómia hatáskörébe tartozzanak. 2. Az összes katholikus elemi-, polgári- és középiskolák az autonómia hatáskörébe adassanak ő felsége legmagasabb felügyeleti jogával.

Ajánlja továbbá, hogy tizenöttagu bizottságot válaszszanak, mely a kongresszusi képviselő személyében megállapodjék. A tizenöttagu bizottság tagjai a következők: *Széll* Ignácz belügyminiszteri államtitkár, *Péchy* Imre miniszteri tanácsos, dr. *Kogler* János közigazgatási birósági tanácselnök, *Pallavicini* Ede őrgróf, *Baróthy* Lajos reáliskolai tanár, *Tichtl* János miniszteri osztálytanácsos, *Országh* Sándor miniszteri tanácsos, dr. *Hegedüs* János honvédelmi főtörzsorvos, *Bogisich* Mihály czimzetes püspök, *Bozóky* Géza káplán, dr. *Gombár* Tivadar kir. tanácsos, *Frey* Alajos füszerkereskedő, *Lindenbach* János templomgondnok és *Szathmáry* Károly osztálytanácsos. E bizottság elnököt fog választani, a ki a többi plebániai bizottsággal a jelölés módozatai felett érintkezésbe lép. Ezzel az értekezletet az elnök bezárta.

Az értekezlet után az ötös bizottság külön értekezletet tartott, melyen elnöknek *Bogisich* czimzetes püspököt, jegyzőnek *Kanócz* Istvánt választotta meg. Megállapitotta továbbá a bizottság, hogy a választók összeirása junius 24-én kezdődik, a választási helyiség pedig a várbeli polg. leányiskola tanterme lesz.

A *Józsefvárosban* délután 5 órára volt kitüzve az értekezlet a plébánia-épület disztermébe. A közönség azonban s különösen a tót munkásnép már jóval előbb gyülekezett s a nagyterem és a folyosók az ülés kezdetére zsufolásig megteltek. Az elnöki asztal körül foglaltak helyet *Hanvay* Sándor elöljáró, *Pálffy* Ferencz, báró *Braunecker* Lamorál ügyvédek, dr. *Kontur* Béla, *Novák* hittanár s a kerület katholikus polgárságainak előkelőbbjei. A terembe lépő *Kanovich* Béla apátplébánost hosszantartó zajos éljenzéssel fogadták.

Az értekezletet *Kanovich* Béla elnök nyitotta meg, üdvözölvén a nagy számban megjelent választókat. Megnyitójában vázolja a katholikus autonomia feladatát, az utasitásokat, a melyek az autonomiai kongresszusra küldendő képviselő megválasztásáról s általában az egész eljárásról szólnak s végül a kiküldendő öttagu bizottság feladatát. Soha semmiben hiveinek szabad gondolkozását, választását meg nem akadályozta, az alatt a hosszu idő alatt, a mióta ő a kerület katholikusainak lelki pásztora, most sem teheti ezt s ezért fölkéri a jelenlevőket, kandidáljanak magok olyanokat, a kiket ebbe a bizottságba alkalmas személyeknek tartanak. Beszédét perczekig tartó éljenzés követte.

Gabler Lajos inditványára megválasztották ez után a bizottság rendes tagjaivá dr. *Bundala* Jánost, dr. *Kontur* Bélát, dr. *Barkóczy* Sándort, dr. *Gyürky* Ödönt és *Kürz* Antalt, póttagokká pedig az első csoportba *Szokoly* Jánost, *Peringer* Istvánt, *Schneider* Jánost, a második csoportba pedig *Ecker* Antalt, *Glattfelder* Jakabot és *Wallniczek* Bélát.

Brém Ferencz kifogást emelt a bizottság rendes tagjainak névsora ellen, mért áll az csupa doktorból, mért nincs abban képviselve a katholikus kereskedő és iparos osztály is, de felszólalása nem talált pártfogásra. Egy tót napszámos örömét fejezte ki, hogy a tótság igaz képviselője dr. *Bundala* János káplán is a bizottság tagjai között foglalt helyet. Szavait nagy tetszészaj követte.

Pálffy Ferencz ügyvéd inditványozza ezután, hogy a gyülés egy *héttagu* bizottságot is küldjön ki a jelölés ügyében s a programm preczizirozása végett, a melynek alapján a jelöltet annak idején megválaszthatják.

Kanovich Béla apát-plébános elnök nem tartja helytelennek a szándékot s örvend, ha hivői arra alkalmas helyen tanácskoznak a jelöltről, a programmról, a katholikus önkormányzat ügyeiről, sőt becsületszavát is vehetik a jelöltnek arra, hogy igéretét betartja, választóinak követelményeit szorgalmazza, itt azonban, mivel a gyülés egyetlen tárgya az előkészitő bizottság megválasztása volt, nem tartaná czélszerünek, ha az inditvány napirendre kerülne. A mennyiben azonban az inditványt tevő kivánja, hogy inditványa az ülés jegyzőkönyvébe kerüljön, ehez a legnagyobb készséggel hozzájárul, csak természetesen akkor az ő álláspontját is jeleznie kell a jegyzőkönyvnek, a melyet az inditványnyal szemben elfoglalt.

Pálffy kijelenti, hogy inditványának jegyzőkönyvbe vételét kéri, mire *Kanovich* megjegyezvén, hogy az ülésnek egyéb tárgya nincs, az egybegyültek leikes éljenzése közben távozik.

Még jóformán el se mozdult az elnöki asztaltól, mikor dr. *Bundala* János káplán szólni kezdett. Megköszönte a bizalmat, a melylyel megválasztották a bizottságba s a tótmunkások nagy tetszészaja között ajánlotta jelölttül gróf *Esterházy* Miklós Móriczot, a kit a jelenlévő katholikus hivek nagy zöme már bizonyára ismer az egyház érdekében kifejtett müködéséből.

Erre az ajánlatra, minthogy nem volt a napirenden a jelöltek ajánlása, de meg az ülés már be is volt zárva, valóságos vihar tört ki.

Lakatos Sándor: Bocsánatot kérek, az ülés napirendje ki van meritve; tiltakozom az ellen, hogy itt bármiféle jelölés történjék.

— Abczug! Zsidó! Szabadkőmüves! — kiáltották többen.

Nyári Ferencz ügyvéd elismeri gróf *Esterházy* Miklós Móricznak az egyház körül szerzett érdemeit, de mint jelöltnek a fölemlitését itt nem látja helyénvalónak.

Pálffy Ferencz ügyvéd figyelmezteti dr. Bundalát, hogy itt a jelenlevők valamennyien vendégek és ő, mint itthon levő, házigazda-jogával védelmezzen meg mindenkit a sértegetésektől. Mikor a hetes-bizottság kiküldetését ő inditványozta, akkor az elnök azt a kifogást tette, hogy az nincs napirenden. Nincs napirenden és nem is szabad, hogy ott legyen a jelölés sem és tiltakozik az ellen, hogy ez itt megtörténjék.

Dr. *Bundala* erre egy nyomtatott kis programmot vett elő, a melyre a jelölés kérdése is rá volt nyomtatva. Erre a gyülés egy része nagy lárma közt kiment a teremből.

Dr. *Kontur* Béla szólott még ezután s arra kérte a gyülést, tartsa meg higgadtságát és tekintsék a történt dolgokat meg nem történteknek. Az értekezlet ezzel véget ért.

A *ferenczvárosi* katholikus polgárság a Bakács-téren levő plébániaépületben tartotta meg értekezletét. A hivek szokatlan nagy számban gyültek egybe, ugy, hogy még az épület folyosóján is többen állottak. A megjelentek soraiban ott voltak a kerület társadalmi kiválósági közül is sokan.

Kurz Vilmos plébános elnök nyitotta meg az ülést. Üdvözölte a megjelenteket, majd vázolta a katholikus autonómia kérdésének történetét, a herczegprimás pásztorlevelét s bemutatta a választásokra vonatkozó utasitásokat. Megválasztották ezután a választás előkészitésére kiküldött öt tagu bizottságba: *Pohl* Ferenczet, *Kurz* Vilmost, *Virava* Józsefet, *Tompa* Antalt, *Berkes* Antalt. Póttagok lettek: *Börzsey* Tivadar, *Medrey* Zsigmond, *Stéger* Tamás, *Vajdaffy* Gusztáv és *Jenny* Józsefet. Ezzel az ülés befejeződött.

A *II. kerületi* katholikus hivek ma délelőtt 10 órakor tartották meg az országuti plébánián az autonómia ügyében a szervező ülést, Hamhaber Gentilis plébános elnöklete alatt.

Elnöklő plébános üdvözölte a szép számban megjelenteket, azután röviden vázolta az összejövetel czélját. Erre az ötös bizottság rendes és póttagjainak megválasztása következett. Megválasztották rendes tagoknak: *Wimmert* Károly gyógyszerészt, *Hamhaber* Gentilis plébánost, *Christián* János miniszt. igazgatót, *Schwendtner* Károly főmérnököt, *Bauer* József háztulajdonost. Póttagoknak: *Moussong* István fővárosi tanitót, *Kratzer* Rezső miniszteri számellenőrt, *Eschenbach* János háztulajdonost, *Volk* Florián hitoktatót.

*

Autonómia czimmel *Dedek* Crescens Lajos szerkesztésében igen hasznos folyóirat jelenik meg a kongresszus tartamára, mely teljes és szakszerü ismeretét adja az autonómiai mozgalomnak s szabad teret enged a komoly és tudományos alapon álló vitatkozásnak, hogy lehetőleg megkönnyitse az összeülő kongresszusra háramlott nehéz és fontos feladatot. Az első szám, mely ma jelent meg, rendkivül tartalmu és tanulságos, mi őszintén ajánlhatjuk mindazoknak, a kik e kérdéssel behatóbban kivánnak foglalkozni. Ára a kongresszus tartamára 10 frt, a lelkészkedő papságnak 7 frt. Megjelenik két hetenkint, hetenkint, vagy gyakrabban is, ha a szükség kivánja.

VIDÉK.

* **Változások Békés vármegye tisztviselői karában.** Békés vármegyében dr. *Bartóky* József megyei főjegyzőnek miniszteri titkárrá való kinevezése által a személyváltozások egész sora fog bekövetkezni. Az eddigi kombinációkról tudósitónk a következőket jelenti: A vármegye főjegyzője legtöbb valószinüség szerint dr. *Bodoky* Zoltán orosházai főszolgabiró lesz, a kinek helyére a vármegye legnagyobb járásának vezetőjéül *Ambrus* Sándor szeghalmi főszolgabiró jön. Az ekként megüresedő szeghalmi és a sulyos beteg Kövér László közeli nyugdijazásával megüresedő gyulai főszolgabirói állások kerülnek ugyanakkor betöltésre. Gyulai főszolgabirónak a vármegye első aljegyzőjét és tb. főjegyzőjét *Lukács* Endrét, kit hosszu szolgálata és ismert müködése első sorban tesz hivatottá az előléptetésre, emlegetik jelöltként. A szeghalmi járás közönsége Csánky Jenő vármegyei II-od aljegyzőjét óhajtja főszolgabirójául megnyerni, kinek jelöltsége, miután ő az ifjabb nemzedék között régibb tisztviselő és a központnak tehetséges és szorgalmas munkása, a vármegyében is igen kedvező fogadtatásra talált. Az ekként esetleg megüresedő aljegyzői állásokra kombinációba is vétettek I-ső aljegyzőnek Berthóty István jelenlegi III-ad aljegyző, II od aljegyzőnek Szabó Emil árvaszéki jegyző és III-ik aljegyzőnek Kiss László tb. aljegyző. Ha hozzá vesszük mindezekhez a még esetleg betöltésre való árvaszéki jegyzői állást, Békés vármegye szeptemberi közgyülésén valóságos restauráció lesz és a vármegyeház népes és hangos lesz a választási zajtól.

* **A közoktatásügyi miniszter és Nagyvárad.** Az állami főreáliskola részére Nagyvárad városa nehány évvel ezelőtt 250.000 forint költséggel diszes palotát emelt. Mikor a város az épületet bérbeadta az államnak, felmerült az a kérdés, hogy a vizvezeték és gázberendezési költségek kit terheljenek. A város nem volt hajlandó a 30—40.000 frtra rugó kiadást viselni s igy még most sincs kész a berendezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter tegnap leiratot intézett a városhoz, a melyben kijelenti, hogy a szerződés szerint a főreáliskola természettani szertárába a gáz- és vizvezetéket Nagy-Várad városa köteles kellőleg berendezni s ezt a szünidő alatt mulhatatlanul foganatositsa. Elvárja ezt annál inkább a miniszter, mert a szerződés ellenére az épület belső berendezési költségeit az állam elvállalta, pedig erre is a város lett volna kötelezve.

A modern Anglia apostola.

Az akadémiai kiadványok nem igen szokták lázba hozni a közönséget és igy esett, hogy Ruskin egyik főmüvének, a „The stones of Venice"-nek magyar forditása meglehetősen észrevétlen maradt. Pár hónappal ezelőtt, mikor ez a forditás megjelent, szóltunk róla az irodalmi hirek között és reámutattunk e mü históriai jelentőségére (mert históriai jelentősége van); ma pedig egy franczia könyv (Robert de la Sizeranne: Ruskin et la religion de la Beauté. Paris, 1897.) alkalmat ad, hogy visszatérjünk erre a csodálatos angolra, a kit nálunk oly kevéssé ismernek.

Annál nagyobb azonban a divatja Angliában. Körülbelül négy évtized előtt Taine még azt irta, hogyha megszavaztatjuk a harminczegyven év között levő angolokat, kit tartanak nemzetük legpregnansabb élő irójának, a ki a legnagyobb befolyást gyakorolja kortársaira, — tiz közül kilenczen Carlyle-t neveznék meg. Ha ma rendeznénk egy ily plebiscitumot, alkalmasint John Ruskin kapná a legtöbb szavazatot. És méltán. Angliának a multban is voltak, a jelenben is vannak nagyobb szellemei, mint ő; de kevesen voltak, a kik nagyobb befolyással lettek volna nemzetük gondolkodására, mint Ruskin és ma senki sincs, a kinek a hatása ugy meglátszanék az angol világban, mint az övé. A modern angol közszellem — a politikai irányoktól eltekintve — Ruskin müve; a mai angol társadalom izlését ő nevelte; az angol müvészet az ő tanitásai alapján fejlődött és az angol élet az ő ujjmutatásai szerint rendezkedik. Ma élemedett aggastyán, a ki büszkén nézhet végig életén. Munkásságát nemzete megértette, elvei diadalt arattak és népszerüsége, dicsősége páratlan. A kontinens-járó angolok az ő evangeliumával a kezükben elvezik a müremeket, odahaza az ő elveihez mérik a müvészet termékeit és a ladyk zarándok-uton járulnak falusi lakába, hogy lássák a modern Anglia nagy tanitómesterét.

Annyi bizonyos, Ruskin jól fel volt szerelve egy ily sikerdus misszióhoz. Külső és belső körülmények összehatottak, hogy munkásságát eredmény koronázza; életsorsa és lelkének berendezése olyan volt, hogy erősen és diadalmasan haczolhatott.

Mindenekelőtt gazdag volt. Apja nagy vagyont szerzett a kereskedelemben és a fiatal Ruskin soha sem ismerte az anyagi gondokat. Energiáját soha sem nyügözte a szükség és szellemének szárnyalását nem akadályozta a megalkuvásra késztető nélkülözés. Ámde mások is vannak, a kiknek az álmait nem háborgatja a megélhetés kérdése és mégis nyomtalanul merülnek alá a titokzatos homályba, mely az élet határán leskelődik. A vagyon megkönnyiti a hatalmas munkát, de egymagában nem teszi lehetővé. Ruskin mással is rendelkezett. Lelke tele volt tetterővel és a küzdelem szenvedélyével. Ős energia lakozott benne, mely nem riadt vissza az akadályoktól, sőt kedvét lelte a nehézségek leküzdésében. E mellett megvolt benne a koncentrálás tehetsége. Meg tudta tenni, hogy minden erejét egy pontra irányitsa és minden törekvésével egy czélt szolgáljon. Ime, élete munkásságának ezek voltak a külső és belső feltételei.

A magyarázat azonban még nincs kimeritve. Lehet valaki bátor harczosa az eszmék világának, fel lehet szerelve mindenféle eszközzel, módjában lehet a kitartás és vértezve lehet a támadások ellen, de mindez még nem elég, hogy diadalt arasson. Egy ember csak egy ember, és bármily hatalmas erők lakoznak benne, nem fogja ugy megváltoztatni országának arczulatát, a hogy Ruskin tette, ha nem talál még segitséget egy más tényezőben: a nemzeti ösztönökben. Ruskinnek ez az erőforrás is rendelkezésére állt. Szelleme az angol szellem tőjéből hajtott és lelke mély rokonságban volt az angol néplélekkel. Voltaképen nem tett mást, mint kifejezésre juttatta az angol szellem néhány alapvető vonását, mely benne jobban ki volt fejlődve, mint bárki másban és vagyoni függetlensége, lelkének ereje csak azért segitette diadalra, mert a mit mondott, összetalálkozott az angol közszellem óhajtásaival és hogy oly páratlan sikert ért el: csak azért történt, mert életének munkásságával azokat a tulajdonságokat fejlesztette ki népében, melyek már benne szunyadoztak.

Mind e tulajdonságokat az erkölcsi érzés neve alá lehet foglalni. Az angol népszellemnek ez az alapja és Ruskin erre támaszkodott. Fejlesztette pedig abban az irányban, mely látszólag legtávolabb áll az erkölcstől és a melyben mégis a legkönnyebben érvényesülhet: a müvészetben. Itt nincsenek érdekek, melyek az erkölcsi tisztaságot, az őszinte érzést félreszoritanák, — csak erős szózatra volt szükség, hogy megujhodjon az angol müvészet is kifejlődjék az uj angol izlés!

Ruskin első fellépése a negyvenes évekre esik. Ekkoriban történt, hogy a Times-ban közzétett két czikke egyszerre az első mübirálók közé avatta őt, a ki sokkal több volt, mint mübiráló. Mert müvészeti kérdésekkel foglalkozott ugyan és a müvészet átalakitását hirdette, valójában azonban többre törekedett: uj világnézetnek volt az apostola. Közvetlenül csak a divatos festők ellen irányitotta támadását, de a polémia mezében nagy programmot fejtett ki. Azt hirdette, hogy a mesterkélt és érzékies irányt ki kell pusztitani és vissza kell térni az őszinte hittől és magas erkölcsi felfogástól áthatott müvészek kultuszához. A müvészeti irányok harczába belevitte az erkölcsi kérdések evangéliumát és az aesthetikai programmot összeolvasztotta az ethikai programmal. Semmi sincs jobban összhangzásban az angol lélekkel, mint ez az összepárositás és az angol szellem segitségére sietett Ruskinnak, hogy tanait diadalra vigye.

A mesterek, a kiket Ruskin követésre méltóknak talált, a Rafaelt megelőző festők voltak. Cimabue naiv lendülete, Fra Angelico mély hite, Giotta áhitatossága lelkesült védőre találtak Ruskinban, a ki hadat izent a renaissance pogányságának, a quattrocentisták, a Rafael előtt élt festők dicsőségének érdekében. És felszólalása nem sokáig maradt siker nélkül. Három fiatal angol festő: Dante-Gabriel Rosetti, Holman Hunt és John Everell Millais — Ruskin müveinek hatása alatt — megalapitották a *Preraphaelite Brotherhood*-ot, a praeraphaeliták testvéri szövetségét, elhatározták, hogy quattrocentista olasz mesterek szellemében fognak dolgozni és ugyis tettek. Ez a praeraphaelitizmus genezise és természetrajza és ez a müvészet virágzik ma Angliában és ennek az izlése dominál az angol müvészek és az angol közönség körében.

Ám Ruskinnál a technikai eljárások megujitása csak egy része volt a programmnak, — egészében mást is felölelt. Ruskin idealista, de angol módra, a mi annyit jelent, hogy elméletek kedveért soha sem felejtkezik meg az életről, sőt elméleteit az élet iránt való érzék sugalmazza. Lényének központja az erkölcsi érzés és miután hadat üzent a renaissance müvészetének, mely csak a szépnek hódolt és az erkölcscsel nem törődött, miután bevitte az erkölcsi tisztaság ideálját a müvészetbe, hozzálátott, hogy ezzel a müvészettel nevelje az életet. A müvészi kérdések társadalmi problémákká nőnek kezei alatt és mig egyfelől, mint például „Velencze kövei"-ben a testiség kultuszát támadja és ebből vezeti le a romlást, másfelől a müvészet nevelő hatását igyekszik megvalósitani és a müvészet vallását hirdeti. Müködésének ez a második fele a legátfogalóbb és hatalmas lánczolatban tárja fel a társadalom reorganizálására irányuló törekvését. A müvészetben való gyönyörüség roppant tápszer az emberi lélek erejének a fokozására és a tanitás, melyet a társadalom meritheti belőle, rengeteg hordereju. A müvészet formálja a gondolkodást és a müvészeti irányok társadalmi faktorokká válnak a közszellem irányitásában. Ha nemes és tiszta eszmék buzognak a müvészekben, nemesitő és tisztitó lesz a hatás is, melyet a közszellemre gyakorolnak. Igy kapcsolódik össze Ruskin elméjében a müvészeti kérdés a társadalmi kérdéssel és igy köti össze munkásságában a müvészeti programmot a szocziális feladatokkal. És mert eltalálta azt a kiinduló pontot, melyet nemzete a legkönnyebben volt hajlandó elfogadni: az erkölcs tisztaságát és a hit közvetlenségét, elveit diadalra vitte a müvészetben és küzdelme nem volt siker nélkül való az életben. Az angol társadalom ma jobb, mint ötven évvel ezelőtt volt, sőt jobb, mint a kontinens bármely országában és ebből az érdem legnagyobb része Ruskint illeti. Apostola volt a modern Angliának és szava nem volt kiáltó szózat a pusztában és lehetünk bármily véleménynyel arról a támadásról, melylyel a renaissance müvészetét ostromolta: egy ország megjavitása roppant dicsőség és az aggastyán Ruskint megvédi minden támadás ellen.

S.

* **Borsod vármegye közigazgatási bizottságának** e havi gyülésén *Menner* Adolf főorvos jelentését olvasta fel, mely szerint *a 7 éven aluli gyermekek elhalálozása* daczára a törvény szigoru rendelkezéseinek még mindig 53%-át teszi az összes elhaltaknak. A *tanfelügyelő* jelentése szerint *számos iskolai hiányról* szól. Felemliti többek közt, *Szemere* helységben, mely pedig jómódu hirnévben áll, egy tanitóra 265 tanuló van bizva. *Aroktőn* a róm. kath. iskolahelyiség hiánya miatt egy teljes évig szünetelt.

UJDONSÁGOK.

— junius 17.

T. olvasóinkhoz!

A nyári évszakban, ugymint minden évben, előfizetőinknek bárhova elküldjük lapunkat, ha velünk az eddigi czimszalag mellékléssével az uj czimet idejekorán közlik, még akkor is, ha a lakóhely többször ismételve megváltozik.

Fönntartjuk továbbá az idén is az általunk meghonositott **turista-előfizetési** *intézményt, mely abból áll, hogy az Egyetértést tetszés szerinti napokra (2—3 napra is), akár naponkint változó czimmel elküldjük a rendes előfizetési ár mellett: Magyarország és Ausztria területére naponkint 6 krért, Németországba naponkint 8 krért, a többi külföldre naponkint 11 krért.*

Az Egyetértés különben ugy a bel-, mint a külföldön minden fürdői olvasóteremben, valamint minden előkelőbb kávéházban és vendéglőben ott található és kapható minden jobb hirlapárusitó üzletben is.

Az EGYETÉRTÉS kiadóhivatala.

— *Személyi hirek.* A *király* szombaton reggel, a Práterben, szemlét fog tartani a bosznia-herczegovinai I. gyalogos ezred fölött. — *Ferencz Ferdinánd* főherczeg tegnapelőtt este Konopischtből Bécsbe érkezett, hogy az urnapi körmenetben részt vegyen. A főherczeg és kisérete holnap délelőtt 10 óra 20 perczkor utazik el Londonba, hogy az *angol királynő* jubileumán részt vegyen. — *Lajos Viktor* főherczeg tegnap este Salzburgból Bécsbe érkezett. — *Frigyes főherczeg* és neje *Izabella* főherczegnő, két leányukkal együtt, tegnap délután Pozsonyból Bécsbe érkeztek. — *Lipót Szalvator* főherczeg tegnap délelőtt Polából Bécsbe érkezett. — *Rainer* főherczeg tegnap Meranból Bécsbe érkezett. — *Karolina Mária Immaculata* főherczegnő tegnap reggel Bécsből Traunkirchenbe utazott.

Urnapja a fővárosban.

A keresztyénség egyik legszebb és legfenségesebb ünnepe: *Urnapja*, a mely a szentelt ostyának Krisztus testévé való átváltozását jelenti, a szokásos fénynyel folyt le a fővárosban. A hivatalos főisteni tisztelet a Mátyás-templomban volt, melynek tornyáról hatalmas nemzeti lobogók hirdették az ünnepet. A vár maga is ünnepi szint öltött. A Szentháromság-téren, a budai városházán, az uri-utczában és a disztéren lombsátorokban oltárok voltak s ezek mentén a 6., 32. és 69-ik gyalogezred legénysége állott sorfalat. A diszszázad a honvédszobor előtt a disztéren foglalt állást. Reggel hétkor kezdődött az istentisztelet a Mátyás-templomban, a mely egész megtelt előkelő közönséggel és az iskolák növendékeivel. A szentélyben foglaltak helyet fényes diszmagyarba öltözve: *Perczel* Dezső és *Wlassics* Gyula miniszterek, *Szalay* Imre a nemzeti muzeum igazgatója, *Szohner* Antal és *Gerenday* György min. osztálytanácsosok, *Rudnay* Béla főkapitány, *Márkus* József polgármester, *Haberhauer* János alpolgármester, *Vosits* Károly tanácsnok, *Demeczky* Mihály a Ferencz József-intézet kormányzója, dr. *Bognár* István prorektor, dr. *Földes* Béla, *Kisfaludy* Á. Béla, *Ajtay* Sándor és Ponori *Thewrewk* Emil dékánok, *Tabódy* József kir. kamarás és számos fővárosi bizottsági tag. Az istentisztelet után, melyen *Bogisich* Mihály püspök pontifikált dr. *Nemes* Antal, *Bozóky* Géza és több növendékpap segédletével, templomi lobogók alatt katonazene hangjainál megindult a menet. A baldachin alatt ment Bogisich püspök s két oldalt haladtak a koronaőrök és a Ferencz József-intézet növendékei kivont karddal. Számos testület és iskola vett részt a menetben, mely harangzugás közt tette meg körutját s végül visszatért a templomba. Te Deum alatt a katonaság háromszor disztüzet adott, mire az ünnep véget ért.

A belvárosi körmenet.

A belváros katholikus népe szintén nagy kegyelettel ünnepelte meg a mai napot. Olyan nagy sokaságban ritkán látni együtt, a minőben ma követte az oltári szentséget a körmenet alkalmával, a templom körül a világ négy tája felé fölállitott sátrakhoz s onnan vissza a templomba. Az istentisztelet reggel 7 órakor kezdődött ünnepi nagy misével, a melyet *Kirner* Károly plébános mondott *Kriszt* Jenő, *Kanter* Károly, *Böschatt* Ferencz belvárosi káplánok és több növendékpap segédletével. A templom zsufolásig megtelt közönséggel. Ott voltak a városi hatóság tagjai közül többen, a kerületi elöljáróság tisztikara, a központi oltáregyesület özv. gróf *Cziráky* Jánosné vezetése alatt, a központi papnevelő intézet elöljárósága, az angol kisasszonyok fehér ruhás növendékeikkel, a katholikus legényegyesület, a katholikus munkásnők egyesülete lobogóik alatt stb. Mise alatt érkeztek a ferenczrendiház tagjai *Bán* Sándor házfőnök vezetése alatt nagy sereg ájtatos hivővel, majd a szerviták s a többi szerzetesházak énekszóval, zászlóval. A templom előtt a cs. és kir. 38-ik gyalogezred diszszázada állott *Fendezsák* kapitány parancsnoksága alatt az ezred zenekarával. Mise után megkezdődött a körmenet a négy sátorban felállitott oltárhoz. Elől diszruhás rendőrök haladtak. Ezeket követték a katonai zenekar, a diszszázad, az egyesületek, a baldachin, a mely alatt *Kirner* plébános haladt az oltári szentséggel, a papság kiséretében s végül a hivők nagy serege. A sátraknál istentisztelet alatt a katonaság egy-egy disztüzet adott s a zenekar rázenditette a »Gott erhalte«-t. A körmenet után a templomban hálaadás volt s ezzel az istentisztelet 10 órakor bevégződött. A főváros többi plébánia-templomában a jövő vasárnap tartják meg a körmenetet.

*

Bécsben, mint onnan táviratozzák, az urnapi körmenet pompás időben a szokott módon folyt le. A menetben részt vettek; Ő felsége, a Bécsben időző főherczegek, miniszterek, az állami méltóságok és a tábornoki kar.

— **Kitüntetés.** A király a személye körüli minisztere előterjesztése folytán *Dumtsa* Jenő Szent-Endre város polgármesterének közhasznu és sikeres tevékenysége elismeréseül a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta.

— **Kinevezések.** A király a pénzügyminiszter előterjesztésére *Dregály* Gyula osztálytanácsosi czim- és jelleggel felruházott miniszteri titkárt valóságos pénzügyminiszteri osztálytanácsossá, *Kőszeghy* Antal kir. tanácsost a kataszteri felmérési központi felügyelőt pénzügyi főtanácsossá, végül *Probstner* Alfréd miniszteri titkárt a központban való alkalmazásának fentartásával főbányatanácsossá, *Makay* Sándor és *Tonházy* Gyula jogügyi főtanácsosi czimmel és jelleggel felruházott jogügyi tanácsosokat és dr. *Dereano* István jogügyi tanácsosi czimmel és jelleggel felruházott máramaros-szigeti kincstári ügyészt a budapesti kincstári jogügyi igazgatósághoz jogügyi főtanácsosokká nevezte ki.

— **József főherczeg Kisjenőn.** *József* főherczeg a pár hét óta tartó honvédségi szemle befejeztével Kisjenőre utazott, hogy ott pihenje ki nehéz munkájának fáradalmait. A főherczeg a kies, kis faluban igen otthonosan érzi magát. Jár-kel az utczákon, beszédbe ereszkedik régi ismerőseivel, majd kisérete társaságában tesz sétát. Mindenütt igen szeretetreméltó apróságokat beszélnek róla. Legkedvesebb az, mely a Dohányos-pusztán a birkanyirókban történt. Minden helyiségben ünneplőbe öltözött magyar lányok fogadták s nemzetiszin pántlikával — régi népszokás szerint — összekötözték kezét-lábát. A feloldásnak persze ára volt, a miben nem is fukarkodott a főherczeg. Minden leánynak egy marék pénzt adott s ráadásul — meg is ölelte őket.

Ugyanigy kötözték meg persze kisérete minden tagját. A harmadik kötözésnél már erősen fogytán volt az aprópénz. Ormos Péter oda is szólt a főherczegnek:

— Nékem már elfogyott minden aprópénzem!

— Nékem is, válaszolt a főherczeg. *De majd kisegit a bajból a nagyobb is.*

És ezentul ropogós ötös és tizes lett a kötözgető leányok jutalma.

A fesztelen, vidám hangulatba csak egy fájdalmas akkord vegyült bele, vasárnap délelőtt — *Ágyán* . . . Egyszerre szemébe szöktek a könyek a főherczegnek, mikor a felejthetetlen *Laczika* kápolnát megpillantotta. Letérdelt az oltárhoz azon a helyen, hol a rettenetes lövés eldördült s teljes félórát imádkozott térdelve. Kisérete ott térdelt a háttérben.

Mikor kijött a kápolnából, patakzott a köny szeméből . . . Magába mélyedve, szomoruan sétált aztán egyedül egy félóráig a kápolna körül, a parkirozott helyen, a kiséret visszavonulva, némán nézte . . . És nem maradt szem könyezetlen . . .

Mikor megint kocsira szálltak, hogy folytassák az utat sokáig nézte még a szomoru emlékü kápolnát.

— Sajnálom ezt a jó fiut, az én drága Laczikámat.... Ő volt a lelkem, a ki mindig felviditott, a kit mindenki szeretett . . .

— *Uj vikárius.* A budapesti vikáriusi állásra, mely a *Cselka* Nándor elhunytával megüresedett, legközelebb *Poór* Antal esztergomi kanonokot fogják kinevezni.

— **Kneipp Sebestyén meghalt.** *Kneipp* Sebestyén páter, a kinek neve az általa megalapitott hidegvizgyógymód révén az egész világon népszerüvé lett s a kinek a halálhirét már egyszer közölték a lapok, mint nekünk táviratozzák, ma reggel fél öt órakor, Wörishofenben tényleg meghalt. Halálhire általános részvétet keltett az egész világon, mert sok szenvedő nyerte viszsza egészségét az ő gyógymódja következtében. Különösen a csuzos bántalmakat gyógyitotta nagy sikerrel. Az elhunyt lelkész valódi jóltevője volt a szegény betegeknek, mert gyógykezelésükért soha, semmiféle dijazást nem fogadott el. Köztudomásu, hogy *József* főherczeg is nagy hive volt a Kneipp páter gyógymódjának s betegsége alatt többször tudakozódott állapota felől.

— ***Anarchisták működése.*** Az anarchistákat a legutóbbi párisi merénylet ismét felbuzditotta. Nap-nap után érkeznek a hirek mozgolódásaikról. Ma is azt jelenti egy *barczelonai* távirat, hogy az ottani Villa Nuévá y Gelton-tárnák közelében *három*, egyenkint *2 és fél kilogramm sulyu dinamitbombát* találtak. Még idejekorán eloltották a kanóczot és igy nagyobb bajnak elejét vették.

— **A megfenyegetett Sandrock Adél.** Müvésznő halálának talán még soha sem volt olyan utójátéka, mint *Wolter* Sarolta halálának. Megirtuk, hogy *Sandrock* Adél, a Burgszinház heroinája több mint hatvan fenyegető levelet kapott, a melyekben szemére lobbantják, hogy Wolter Sarolta minden keserü tapasztalatainak ő volt az oka, sőt a nagy müvésznő haláláért is őt okozzák. A levelek tele vannak brutális támadásokkal, a melyeket reprodukálni sem lehet. Oly piszkos vádakkal illetik a müvésznőt, hogy a fele is elég volna gyalázatot hozni egy müvésznőre. Nemcsak ő maga, de a nővére is kapott hasonló tartalmu leveleket, a melyekben figyelmeztetik, hogy ne engedje többé Bécsben föllépni a müvésznőt, ha a legnagyobb inzultusoknak nem akarja kitenni. Sandrock kisasszony sirva panaszkodott, hogy teljesen ártatlan mindenben.

— Soha sem voltam ellensége Wolternek — mondá — én csak arra haragudtam, a ki komédiát csinál a müvészetből, de soha sem arra, a ki jól játszik.

Arra a kérdésre, hogy mi volt az inzultáló levelek valószinü inditó oka, a müvésznő igy felelt:

— Szerdán a lady Macbethet kellett volna játszanom. Ez keseritette el állitólag a Wolter-entuziasztákat. Az előadás *Krastl* gyöngélkedése miatt elmaradt, de ugy sem játszottam volna el, mert a kegyelettel ellenkezett, hogy a nagy tragika temetése napján egyik fényes szerepében lépjek föl.

A mi pedig Wolter Saroltához való viszonyát illette, arra a müvésznő a következő felvilágositást adta:

— Wolter Sarolta mindig jó és szivélyes volt hozzám. Ösmeretségünk első pillanatától ilyen volt és barátságunkat soha sem zavarta semmi. A magam részéről a legnagyobb hódolattal tekintettem föl rá, mert mindig örült a sikereimnek, sőt oktatott is. Csak megvetendő ürügy tehát az emberektől, ha Wolter halálát arra használják fel, hogy engem kiszoritsanak. Nos hát, ha éppen ugy akarják: legyen. Itt hagyom a szinházat és Bécset. Elhatározott szándékom, hogy többé nem lépek föl.

— **A szigetvári nők Bartha Miklósnak.** A szigetvári nők a kerület volt képviselőjelöltjét, *Bartha* Miklóst kedves figyelemben fogják részesiteni. Rokonszenvük jeléül egy koszorut nyujtanak át neki, a melynek selyemszalagján az ezüsthimzést sajátkezüleg készitették. Az ünnepélyes átadás szeptember 6-ára, a Szigetvárott évenkint megtartani szokott Zrinyi-ünnep napjára van tervezve. Az ünnepi szónok Bartha Miklós lesz.

— **Nagy ékszerlopások.** Röviden megemlitettük, hogy egy Bécsből Konstantinápolyba utazó, bécsi családtól, a keleti expresz-vonaton, *huszezer forint értékü ékszert loptak el.* A károsultak táviratilag fordultak a bécsi rendőrséghez, de a tettesek kinyomozása mind ez ideig nem sikerült. Azt sem tudják megállapitani, hogy a lopás hol történt. Csak annyi tudnak, hogy valahol az uton, e hó 11-től 13-ig loptak el egy sárga bőröndöt, a melyben utilevelek, szabadjegyek, 85 forint készpénz és egyéb apróságok is voltak. Az ellopott értékesebb ékszerek a következők: egy gyöngynyakék, két sor fehér, kerek gyöngyből, melyek elől a középen nagyobbak és hátul kisebbek, egy félgyöngy pedig brilliánsokkal van körül foglalva. Ennek értéke 6000 forint. Egy brilliánsokkal kirakott nyakék, mely virágbokrétát ábrázol, 2200 forint értékü. Egy kisebb brilláns virágbokréta, ugyan oly mintáju, mint az előbbi. Egy félhold, részint brilliánsokból, részint gyémántokból, ajour foglalással, melynek nagy értéke van. S több kisebb-nagyobb ékszer darabok, összesen 20.000 forint értékben. A károsult család, az ékszerek megkeritőjének 500 forint jutalmat tüzött ki, a tettes kézrekeritőjének pedig 200 forintot. Ezzel egyidejüleg több ékszerlopásról is irnak nekünk. Igy a mult hó 25-én Bécsben a *Laczkó*-féle ékszerüzletből, egy előkelő megjelenésü, 40—45 év körüli nő, egy pár 900 forint értékü, brilliáns fülbevalót és egy másik ékszerésztől, ugyanaz nap, egy brilliánssal és türkiszekkel kirakott gyürüt lopott el. Teplitzben e hó 8-án, szintén betörtek egy ékszerészhez és több ékszert elloptak a boltjából, a melyeknek összértékét ez ideig nem állapitották meg. A tetteseket ott sem sikerült kézrekeriteni.

— **Párbaj.** Véres kardpárbaj történt Szegeden. *Tóth* tényleges szolgálatban álló hadnagy vivott meg *Sternberg* tartalékos hadnagygyal. A párbaj Sternberg sulyos megsebesülésével végződött. A fején érte erős vágás. A párbaj oka összeszólalkozás volt.

— ***400 nazarénus.*** Élesdről jelentik, hogy a lenkei járásban az utóbbi időben *400-an jelentették ki*, hogy eddigi vallásfelekezetüket elhagyva a nazarénus szektához csatlakoznak. A nazarénusok most Szegeden püspökséget terveznek.

— **Nagy katonai lovaglás.** A magyar királyi honvédség tábornokainak és törzstisztjeinek a csapatvezetésben való további képzése czéljából minden évben juniusban nagyobb gyakorló lovaglások tartatnak, melyen évenkint felváltva két-két honvédkerület törzstiszti és tábornoki kara vesz részt. Az idei lovaglásokat junius 20-tól 30-ig Veszprém, Keszthely és Tapolcza között tartják meg s részt vesznek bennök a székesfehérvári V. és a zágrábi VII. honvédkerületi parancsnokok, továbbá ezen két kerület összes dandár- és ezredparancsnokai. A gyakorlat fővezetője a m. kir. honvédség főparancsnoki adlátusa *Forinyák* Gyula lovassági tábornok lesz, ki e czélból már vasárnap Tapolczára elutazik.

— **Öngyilkos pénztáros.** *Pál* János, a tiszalöki takarékpénztár pénztárosa, mint tudósitónk táviratozza, felakasztotta magát. Ugy látszik, nagyobb sikkasztás terhelte lelkét, mert már eddig is ezerhatszáz forint hiányt fedeztek fel a kezelése alatt levő pénztárban s ez kergette a halálba.

— ***Apa és fiu veszedelme.*** Megrázó jelenet játszódott le tegnap Tisza-Dada községben. Egy ember a fiával a város szélén levő vásárról hazafelé ment. Utjok, mint nekünk irják, a Tisza mellett vezetett el. Nagy hőség volt, a fiu levetkezett, s a vizbe ment fürödni, az apja pedig nézte. Egyszerre örvény kapta el a fiut, az apa ruhástól a vizbe ugrott, de szerencsétlenségére, mert ő is a hullámok közt lelte a halálát. A vérfagyasztó látványt sokan nézték, segitségökre is mentek csónakokkal, de csak holttestét huzták ki az apának és fiunak.

— **Magyarosodó község.** Tegnap volt a haraszti állami leányiskola növendékeinek vizsgálata. A tanulók a vendégeket elragadták alapos készültségekkel s hibátlan magyar tudásukkal. A tiszta német helységben, a hol a felekezeti iskola tanulói alig értenek magyarul, az az állami iskolának ez a nagy sikere elismerésre méltó s az érdem-osztályrésze az e téren kifejtett müködéseért már többször kitüntetett ***Késői-Rostagni*** Angelát, az iskola vezetőjét illeti.

Rövid hirek. ***Mezőtóthon*** Rácz István, Laczó Kovács József, Lázár István és Firgi István agyonverték Kovács István társukat, mert több szerencséje volt a lányoknál, mint nekik. — ***Pécsről*** megszökött Ander Imre nagyszalánczi születésü honvédhuszár. — ***Hunkár*** községben nagy tüzvész dühöngött, mely 25 lakóházat és igen sok melléképületet elhamvasztott. — ***Csákováron*** Puskás Pál ferdinándfalvi lakos, sógora, Sándor Péter lakásán, a kinél látogatóban volt, felakasztotta magát. — ***Sárospatakon*** Barát gávai református pap hetedik gimnáziumot végző fia, a bukástól való félelmében főbe lőtte magát.

— **Szélhámos könyöradomány-gyüjtők.** Az utóbbi időben a fővárosban nagyon elszaporodott azoknak a szélhámosoknak a száma, a kik hamisitott könyöradománygyüjtési engedélylyel sorra járják a főváros házait s a hiszékeny és jótékony emberektől pénzt csalnak ki. A rendőrség nyomozni kezdte a szélhámosokat s hármat eddig le is tartóztatott. Ezek *Meller* Mózes Dávid, *Löwy* József és *Kohn* Adolf csavargók. Minthogy nem lehetetlen, hogy az ilyenfajta szélhámosok többen is vannak, a rendőrség óvatosságra inti a közönséget.

— **A rendőri sajtóiroda hirei.** *Fegyver gyermekkézben.* *Schult* Dezső 13 éves tanuló az ujpesti Dunaparton egy társától revolvert akart venni. Schult nézegette és próbálta a revolvert s a töltött fegyver kezei között egyszerre csak elsült s a golyó Schult jobb kezének egyik ujját leszakitotta. Most szülei lakásán ápolják. — *Kaszálás közben.* Az ó-budai föld-utcza 47. számu ház telkén *Kazics* Lázár napszámos füvet kaszált. Oda jött hozzá *Steinfeld* Mór szobafestő s boszantgatta. Az évődésből veszekedés lett, majd *Kazics* olyan dühbe jött, hogy abba hagyta a kaszálást és kaszájával *Steinfeldet* ugy összekaszabolta, hogy eszméletlen állapotban, életveszélyes sebekkel vitték a Szent-János kórházba. A kaszaboló Kazicsot a rendőrség letartóztatta. — *Lopás. Klézli* János napszámos a napokban egy kissé pityókos állapotban a hajcsár-uton épülő uj laktanyánál, a hol dolgozott, lefeküdt az árok szélére és elaludt. Ezt észrevette *Füle* András, szintén ott dolgozó napszámos s az alvó embertől ellopta tajtékpipáját és aprópénzét. A tajtékpipa azonban elárulta, mert Klézli meglátta nála s följelentette a rendőrségnél. Füle tagadja a lopást s azt mondja ugy vette a pipát valakitől, de a rendőrség ezt a többször büntetett embernek nem hiszi el s azért le is tartóztatta.

A sziámi király Ischlben.

Ma érkezik *Chulalankoru* sziámi király Ischlbe, a hová a sziámi követ és *Kouchanins* követségi tanácsos a fogadtatására már megérkeztek. A bécsi Burgban is rendkivüli előkészületeket tesznek a király fogadtatására. A király egyéniségéről a legérdekesebb jegyzék föl. Jelenleg a 44-ik életévében áll. A neve a leghosszabb, a melyet valaha uralkodó viselt. Teljes neve igy hangzik: Phra Paramindu Maha Chulalankoru Badmohr Dhebaya Maha Mongkut Phra Csula Csom Klau Csau Su Hue Phandim Sayam Sao Pen Baroma Racsah Thiradsi Haang Malva Phrodhet Maladeu Pradhet. Minden fontos államokmány alá ezt a teljes nevet irja. Czimei közt van a következő is: »A fehér elefántok ura.« A fehér elefántok ugyanis Sziámban fontos szerepet játszanak. A ki ilyen állatot talál, azt a halandók legboldogabbjai közé sorozzák, mert ezüst koronát és nagy terület földet kap. Családját minden szolgálat, birtokát minden adótól fölmentik. Ebből is kitünik, mily ritkaság arrafelé a fehér elefánt és éppen ezért szent állatnak tartják. Chulalankoru király, a kinek apja *nyolczvannégy gyermeket* hagyott hátra, az első volt, a ki törvénynyé tette a királyság örökösödését. Azelőtt minden király halála után ujra királyválasztás volt. Országa a furcsaságok csodálatos sorozatából áll. Sziámban többek között egy hölgyekből álló testőrség van. Ezt 400 erőteljes, szép, fiatal nőkből állitják össze. Tizenhárom éves korukban belépnek a testőrségbe és 12 évi szolgálat után tartalékba helyezik őket. Fegyverük lándzsából áll és minden alkalommal a király diszőrségét képezik. Mindent a legszigorubb szertartás szerint szabályoztak. A király kötelességei közé tartozik, hogy kora reggel a kertjében megjelenjen, a hol hölgyeitől kell a reggelijét átvennie. Tizenkét hölgy letérdel előtte és ezüst tálakban nyujtanak feléje főtt rizst, gyümölcsöt, kalácsot és szivart. Reggeli után 199 pap járul eléje, a kiket katonák kisérnek. Nagy csészéket tartanak kezökben és esedeznek, hogy a reggeli maradékát adja nekik. Azután a templomba vonulnak, a hol a király mint a papság feje, maga gyujtja meg a gyertyákat és lotuszleveleket áldoz. Hetenkint kétszer kiül a király palotájának a kapuja elé és ott az alattvalók kéréseit s panaszait meghallgatja. Hetenkint kétszer egy titkos törvényszéken elnököl és itéletet mond a hazaárulók fölött.

A királyt áhitattal környezik országában és a »Jó és Igazságos« melléknevet kapta. Az európai irodalommal behatóan foglalkozik és ösmeri Európa történetét. Meggyőződése az, hogy ő is, mint az állam feje kötelességszerüleg munkával érdemesiti magát tisztére. Ezt a meggyőződését egy kis könyvben megirta, a mely nyomtatásban meg is jelent. Nagy dicsőségére válik, hogy az országában élő európaiaknak nagy barátja maradt és nagyrabecsüli az európai kulturát. Az európai intézményeket előszeretettel tanulmányozza, hogy lehetőleg országában reformokat léptessen életbe. Bangkokban európai minta szerint a házakat számokkal láttatta el. Dán, angol és német alattvalókat nagyszámban alkalmazott az állami hivatalokban és a hadseregben. Gyermekei és országnagyjai több európai nyelvet tudnak. Száz meg száz sziámi alattvaló Európában nevelteti a gyermekeit.

Mint az ország korlátlan ura, a maga számára foglalhatná le az ország összes bevételeit, de nagyrészt iskolákra, kórházakra, jól berendezett börtönökre és közlekedési intézményekre forditja. Trónralépése előtt Sziámban rabszolgakereskedés folyt. Csak urak és rabszolgák voltak. Szülők eladták a leányaikat, férjek a feleségeiket és önmagokat is. Chulalankoru első tette az volt, hogy a rabszolgaságot megszüntette.

A sziámi trónörökös jelenleg a potsdami főiskolában tanul. Apjának az a legfőbb óhajtása, hogy egykor derék, felvilágosodott uralkodó váljék belőle. Népe azonban és vele együtt minden barátja a czivilizácziónak azt óhajtja, hogy a jelenlegi király soká uralkodhassék.

Ischl, junius 17.

A sziámi király kiséretével ide érkezett; a pályaudvaron a községi képviselőtestület fogadta. A mikor a király a szállodába érkezett, a fürdő zenekara rázenditett a sziámi néphimnuszra.

EGÉSZSÉGÜGY.

Az alkoholizmusról.

Ugyancsak sok nyomdafestéket emésztett már meg ez a théma. Régi időktől ismeretesek az alkohollal való visszaélés káros következményei, mindazonáltal azt tapasztaljuk, hogy az alkoholizmus az ujabb időben mind jobban terjed, hogy az alkohollal való visszaélés mind nagyobb mérveket ölt. Főkép a szegényebb és a munkás néposztálynál harapódzott nagyon el, de azért számtalan esetben a legintelligensebb emberek is rabjai lesznek e szerencsétlen szenvedélynek.

Semmi kifogásunk az ellen, ha evés közben csekély mennyiségü szeszes itallal élnek az emberek, mi csak az olyan *pálinkafélékkel* nem szeretjük a tulságos barátkozást, a melyek 30—35% alkoholtartalmuak. Főkép a sör élvezését nem ellenezzük, mert az annyira híg, hogy csak alig 5% alkoholtartalmu és ha nincs hamisitva és nem régi, egyszersmind felfrissiti a testet.

A pálinka nagy elterjedését a nép között leginkább a bornak a filloxera pusztitása folytán beállott jelentékeny megdrágulása okozta, mert csak azóta fordultak az emberek inkább a pálinkához, a mióta sokkal kevesebbe kerül, mint a bor.

Nem felesleges, bár csak szük határok közt is, az alkoholizmusnak az emberi szervezetre gyakorolt káros hatásával foglalkozni, hisz el sem képzelhető, mily sok embernek ásta alá az alkohol egészségét, mily sok embert fosztott meg szellemi épségétől, mennyi családba hintette el az egyenetlenség, a szerencsétlenség csiráját, hány embernek nyomta kezébe az öldöklő fegyvert és hány szerencsétlen gyermekre terjedt át miatta a szülőkről a szellemi és testi fogyatkozás nyomorusága.

Az alkoholizmus következményei lehetnek epilepsia, elmezavar, sziv és vérédénybántalmak, vesebaj, tüdőbántalom, szemidegsorvadás, a hallóideg megbetegedése stb. és mégis azt látjuk, hogy az alkohol mindinkább tért hódit. 1889-ben 3·4 liter abszolut alkoholt fogyasztottak fejenként évente, 1891-ben már 4·7 liter és 1892-ben már 5·2 liter abszolut alkohol jut egy főre évenként.

A legtöbb pálinkát a német és tótajku napszámosok fogyasztják; a földmives osztály aránylag sokkal kevesebbet hódol a pálinkának, mint a kézi munkás.

A gyárakban a munka megkezdésétől számitott 1—2 óra alatt történik a legtöbb sérülés, minthogy a munkások a munka megkezdése előtt alaposan bepálinkáznak, mi által merészebbek, vigyázatlanabbak lesznek.

A lipótmezei országos tébolydában ápolt 8800 beteg közül 830 esetben szerepel az alkohol a megbetegedés kórokául. A fő- és székvárosi elmebeteg megfigyelő osztályon 11 év alatt 6642 ápolt közül 1100 betegnek az alkoholizmus okozta bántalmát. Dr. *Rózsaffy* Alajos rendőrfőorvos beható tanulmány tárgyává tette az alkoholizmus fontos kérdését és ismeretessé tette, hogy a budapesti államrendőrség által letartóztatott 14.300 egyén közül 2280 büntettetett meg botrányos részegség miatt.

Általában a férfiak közül kerülnek ki tulnyomó számban az alkoholisták. Mennyi szerencsétlen asszony szeméből facsart ily módon könnyeket a pálinka, hány boldog családi tüzhelyt dult már fel! A részeges ember hovátovább egészen megváltozik. Az azelőtt gondos, munkás, figyelmes családapa, munkakerülő, haragos, türelmetlen, ideges lesz, szeretne családjától lehetőleg minden krajczárt megvonni. Ha mégis ugy, a hogy dolgozgat az egész héten, a szombatesti munkabér kifizetése után beül a korcsmába és az egész heti munkával megkeresett filléreket ez alacsony szenvedélynek áldozza. Hasztalan várja kisirt szemekkel felesége, hogy a férje a munkából jövet, a család fenntartásához hozzájárul, e helyett részegen tántorog haza és segély helyett még jól elveri szegény feleségét és zsarnoki kegyetlenséggel bánik el gyermekeivel.

Törvényünk az emberi szabadság megsértésének határain belől iparkodik mindent megtenni, a mi az alkohollal való visszaélést megakadályozza. A korcsmák számát korlátozza, a korcsmárosnak büntetés terhe alatt tiltja, hogy részeg embereknek italt adjon, korlátolja a korcsmai hitelt és a botrányt okozó részeg embert megbünteti. Az alkoholizmus meggátlására azonban leginkább ugy hathatunk, hogy a pálinka ára a lehető legmagasabbra emeltessék, a boré és még inkább a söré pedig az államhatalom támogatása mellett a legolcsóbbra szállittassék le, de mindenekfelett azon kell lenni, hogy a munkásosztály ne legyen munka nélkül, mert ez viszi őket leginkább e bünös szenvedélyre. Küzdjön végre a társadalom is esetleg mértékletességi egyesületek alkotásával és állja utját az alkoholizmus pusztitásának.

Dr. Tomka Samu.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **Az országos zeneakadémiában** vasárnap, e hó 20-án délelőtt fél 11 órakor tartják az utolsó vizsgálati hangversenyt, a melynek müsora a zeneszerzési tanszak növendékeinek müveiből van összeállitva.

— **A városligeti szinkörben** holnap, pénteken kerül először szinre »A regruta« czimü énekes népszinmü. A főbb szerepeket Hatvaniné Miklóssy Ilona, Rónaszékyné, Bogyó, Halmay, Rónaszéky, Hatvani, Nyáray, Giréth és Mátray játszák.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A székes főváros központi választmányának** ma délelőttre kitüzött ülését az ünnep miatt holnapra halasztották. A holnapi ülésen a IX. és X. kerületek jönnek sorra és ezzel a névjegyzékek kiigazitása be lesz fejezve.

SPORT.

— **Nemzetközi uszóverseny.** A magyar uszó-egyesület ma este 8 órakor tartotta meg ez idei első nemzetközi uszóversenyét a Szent-Lukácsfürdő uszodájában. A verseny lefolyása a következő volt:

I. *Megnyitó verseny.* 220 m. Elsőnek ezüst, második és harmadik bronzérem. Első Hirnbeck Árpád 4 p. 6/10 mp., második Gerlich Ferencz, harmadik Schick Jakab.

II. *Budapest bajnoksága.* 100 yard. Elsőnek arany érem s Budapest bajnoksága, második és harmadik ezüst érem. Első Gráfl Ödön MUE. 1 p. 25 mp., második Sugár Elemér MUE., harmadik Gutman (Hajós) Alfréd.

III. *Nyeretlenek versenye.* 110 m. Elsőnek ezüst, második és harmadik bronzérem. 1. Előfutam: Első Gál, második Flösel, harmadik Herendi. 2. Előfutam: Első Péderi, második Lantay, harmadik Steidl. Döntő futam: Első Péderi Gyula MUE., második Gál, harmadik Herendi MUE.

IV. *Kitartó verseny.* 660 m. Elsőnek nagy ezüst, második kis ezüst érem. Első Lindtner Ernő MUE. 11 p. 37 mp., második Balatoni Károly MUE., harmadik Hirschfeld Miksa (Breslauer Schwimmverein).

V. *Juniorok versenye.* Gyors uszás 100 yard. első Péderi Gyula MUE., második Pap Zoltán, harmadik Biró Mihály MUE.

VI. *Plunging* (fejes) verseny. Első Braunber Artur 14 m. 14 cm., második Aczél Jenő, harmadik Hirschfeld Miksa.

VII. *Juniorok kitartó versenye* 55 m. Első Pap Zoltán MUE., második Gál Lajos, harmadik Aczél Jenő.

VIII. *Idősb urak versenye* 220 m. Első Alapi Andor MUE., második Tomcsányi G. harmadik Hirschfeld Miksa.

IX. *Hátonuszás.* 44 m. Első Sugár Elemér MUE., második Balatoni Károly.

A versenyt fényes banket követte a Sz.-Lukács fürdőben. E közben barátori Porzsolt Gyula szép beszéd kiséretében osztotta ki a dijakat, további kitartásra buzditván a dijak nyerteseit. A versenyt nagy közönség nézte végig.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A mathematikai és fizikai társulat** báró *Eötvös* Loránd elnöklésével ma délelőtt tartotta negyedik rendes közgyülését a tudományegyetem fizikai intézetében. *Bartoniek* Géza titkár jelentése megemlékezik a lefolyt évben tartott tudományos előadásokról és a harmadik tanulóverseny fényes eredményéről. A társulatnak jelenleg 8 pártoló és 441 rendes tagja van. A tisztikart és a választmányt a következőleg egészitették ki: Titkár Kövesligethy Radó, jegyző Kürschák József és pénztáros Feichtinger Győző lett. Választmányi tagok lettek: Bartoniek Géza, Szily Kálmán, Thán Károly és Wagner Alajos.

☞ ***Ágyulövéssel megvédelmezett szőlőtermés.*** Az utóbbi időben, mint Gráczból irják, szakértők ellenőrzése mellett megkisérlették ágyulövésekkel szétoszlatni a viharteljes, vagy ugynevezett jégfelhőket és a kisérlet eredményre vezetett. Ebből kifolyólag a stájer takarékpénztár igazgatója, mely Alsó-Stájerben nagyban üzi a szőlőtermést, folyamodott a hadügyminiszteriumhoz, hogy engedjen át nekik egynehány ágyut, melyekkel a szőlőtermést megvédelmezzék a jégeső ellen. A hadügyminiszter teljesitette a kérelmet és négy ágyut rendelkezésökre bocsátott.

*

☞ ***Emberáldozatok a Zambézi partján.*** Menyhért atya hazánkfia, a ki a portugál gyarmatokban már évtizedek óta müködik mint hittérítő, a „Kreuz und Schwert"-ban irja, hogy két megszökött rabszolganő jött hozzá menhelyet keresni, és ezek azt mesélték, hogy uruk a nyakukat le akarta vágatni, mert egy rokonuk halálának évfordulója volt éppen. Sőt ha gazdag ember meghal, szokásos egynehány rabszolgát vele küldeni a másvilágba. Igy Zumboban volt egy Matekenha gazdag néger, ki ismételten hozott ily véres emberáldozatot. Mikor ő maga halt meg, a nyitott sirba előbb két emberáldozatot vetettek be, azután pedig a holttestét, végre még két nőt s csak ezután hantolták be a sirt.

*

☞ ***Ausztráliai állatok.*** Knut Dahl a „Zoologist" utolsó számában érdekes megfigyeléseket tett közzé az ausztráliai állatokról, melyeket volt alkalma alaposan megfigyelni. Tudvalevőleg Ausztrália állatvilága oly sajátos alakokat tud felmutatni, melyek egy más világrészen sem találhatók. Ilyen állat a dingo. A dingo mint Knut Dahl mondja, se kutya, se farkas, hanem Ausztrália bennszülötte s ásatag maradványai már a harmadkori rétegekben is találhatók. Olyan vad kutyaaféle, melyet félig-meddig szeliditeni ugyan lehet, de a mi európai házikutyánkkal ugyszólván sohasem kereszteződik. A dingo lassanként minden más állatot kiszorit Ausztrália sivatagjaiból. Sohasem támad csoportostul farkasok módjára, mint eddig általánosan hitték és nem veszi üzőbe áldozatát, hanem lesben ül és fojtja meg hirtelen a nyájból kiragadott juhot vagy kecskét. A kenguruval nem igen mer kikezdeni, inkább ravasz, mint bátor. Rendesen gyikokkal is táplálkozik. Másik érdekes állat-tipusa Ausztrália faunájának az echidua, melyről Dahl szintén sok érdekeset tud beszélni. Ez az állat emlős létére tojásokkal szaporodik ép ugy, mint a madarak vagy krokodilusok, melyek között átmeneti alakot alkot. Sündisznónak tartanók távolból, de a hangyászhoz is hasonlit ez a különös teremtmény, mely tényleg hangyákkal táplálkozik. Nappal alszik és éjjel megy vadászatra. Azt hinné az ember, hogy lassu meg ügyetlen, de nem ugy van, szükség esetén mozgékony és élénk. Veszély idején összehuzza magát s golyóhoz hasonlóan gurul a földön s ellenfelének a sok hosszu tüskét tartja.

*

☞ ***A hélium forráspontja.*** Olszevszki, a tudós krakói professzor kisérleteket tett a héliummal, ez ujonnan felfedezett elemmel s azt találta, hogy még nagyobb hidegben válik cseppfolyóssá, mint a hidrogén, a mennyiben forráspontja 264 fok, mig a hidrogén forráspontja vagy 20 fokkal magasabb. Olszevszki azt hiszi, ennek az alacsony forrpontnak oka ép ugy, mint a hidrogénnél, a hélium-tömes egyparányiságában rejlik.

*

— **Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egylete** ez évben is mozgalmat inditott, hogy a szegényebb sorsu német, szerb és román anyanyelvü tanulókat, mint cseregyermekeket magyar városokban helyezze el s helyettük magyar gyermekeket hozzon Verseczre, hogy a német nyelvet elsajátithassák s a kikről az otthonmaradottakra is ragad a magyar szó. Az egyesület ilynemü törekvését igen szép siker koronázta, a mennyiben 12 év alatt közel 500 gyermekcserét közvetitett nemcsak Verseczen, hanem a szomszéd városok és községekben is. A kereskedelmi miniszter méltányolván az egyesület müködését, a cseregyermekek és azok kisérői számára a magyar államvasutak összes vonalain 50% menetdijkedvezményt adományozott. Pár év óta német gyermekjátszó-társak (leányok, bonnék) közvetitésével is foglalkozik az egyesület. Sok oly 13—15 éves, jól nevelt, iskolázott német leány talált előkelő társadalmi állásu családoknál alkalmazást, kik a külföldről importált német bonnékat teljesen jól helyettesitették, a legtöbb esetben teljesen dijtalanul, csupán ellátás és ruházatért alkalmaztatnak s a magyar nyelvet elsajátitják. Azok a szülők, a kik gyermekeiket a német nyelv elsajátitása czéljából, mint cseregyermekeket Verseczen vagy vidékén kivánják iskoláztatni, vagy német bonnékra van szükségük, forduljanak *Perjéssy* Lajos állami főreáliskolai tanár, egyleti titkárhoz. Tájékozásul felemlitjük, hogy Verseczen van állami főreáliskola, két teljes polgári leányiskola (egyik a tiszt. nővérek vezetése alatt) és megfelelő elemi népiskolák.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Igazságügyi kinevezések.** Az igazságügyminiszter dr. *Máthé* György nagyváradi gyakorló ügyvédet a nagyváradi kir. törvényszékhez jegyzővé, *Czucza* Ferencz nagyszebeni kir. törvényszéki telekkönyvi átalakitó dijnokot a topánfalvai kir. járásbirósághoz irnokká nevezte ki.

— **Tévedésből felmentett gyilkos.** Az esküdtszéki intézmény történetében páratlan esetről ad hirt egy párisi távirat, a mely azt közli, hogy az epinali esküdtszék felmentett egy olyan gyilkost, a kit a tanuk is a legsulyosabb vádakkal illettek. A szerencsés vádlott egy *Valdenaire* nevü 34 éves jómódu asszony, a ki négy éves fiacskáját annyira kinozta verte, hogy a szerencsétlen gyermek belehalt. Az államügyész a tanuk egybehangzó vallomása és az anya, beismerése alapján halálitéletet inditványozott. Óriási volt azonban a meglepetés, a midőn az esküdtek feje kihirdette a verdiktet, a mely a bünösség kérdésére *nem*-mel felel. A hallgatóság a felháborodás hangos kifejezésével fogadta az érthetetlen verdiktet, a törvényt alkalmazó biróság azonban nem tehetett más,, mint hogy a vádlottat a verdikt alapján *felmentette és tüstént szabadlábra helyezte.* A felmentő itélet az esküdteket lepte meg a legjobban és a mig a közönség ő reájuk neheztelt, addig ők a biróitélete ellen keltek ki. Végre kiderült a tévedés. Az esküdtek hibásan értelmezték az elnök rezüméjét és azt hitték, hogy ha nemmel szavaznak, ezzel csak a halálos itélet ellen döntenek, de nem egyuttal a teljes felmentés mellett. A végzetes hibát bajos lesz jóvá tenni, mert a ténykérdésre nézve nincs felülbirálat, a res judicata pedig kizárja a perujitás lehetőségét. Ilyen hibák persze elkerülhetők, ha az elnök nem fukarkodik a szóval és az esküdteket alaposan kitanitja a követendő eljárásra nézve. Az ügynek mindenesetre ez az egy nagy gyakorlati haszna.

HÁZASSÁG.

— **Esküvő.** Szent-rókusi *Blancz* Jenő m. kir. honvédszázados e hó 19-én délelőtt fél 12 órakor vezeti oltárhoz az angol kisasszonyok Lipót-utczai templomában néhai miklósvári *Gyengő* László országgyülési képviselő és neje néhai Pscherer Róza leányát, *Etelkát.*

A hivatalos lapból.

Kinevezések. A földmivelésügyi miniszter dr. *Tahy* Jakab miniszteri segédtitkári czimmel és jelleggel felruházott miniszteri fogalmazót valóságos miniszteri segédtitkárrá, *Győry* Loránd miniszteri fogalmazói czimmel és jelleggel felruházott miniszteri segédfogalmazót valóságos miniszteri fogalmazóvá, dr. *Lavotta* József fizetéstelen miniszteri segédfogalmazót és báró *Jeszenszky* Károly fogalmazó-gyakornokot valóságos miniszteri segédfogalmazókká, *Szántó* Menyhért miniszteri titkári czimmel felruházott koronauradalmi számtartót a ménesbirtokok és a gödöllői koronauradalom tisztviselői létszámában gazdasági intézővé, *Olgyay* László végzett joghallgatót ideiglenes minőségü dijtalan miniszteri számgyakornokká, — a pénzügyminiszter a hódsági kir. adóhivatalhoz *Kováts* Ferencz szabadkai adóhivatali ellenőrt pénztárnokká, *Klein* Rikhárd késmárki adótisztet ellenőrré, *Emanuel* Hugó temesvári adóhivatali dijtalan gyakornokot és *Kimmel* Ferencz kiskőrösi adóhivatali gyakornokjelöltet ideiglenes minőségü adótisztekké, *Heltmann* Lajos volt adótisztet a beszterczei adóhivatalhoz adótisztté, *Baliga* Gusztáv vasgyári segédmérnököt mérnökké és *Bogsch* Aladár vasgyári tisztjelöltet segédmérnökké nevezte ki. — A kincstári vasgyárak központi igazgatója *Márton* István dijas számgyakornokhelyettest a kincstári bányászati és kohászati adminisztrativ tisztviselők létemében vasgyári kezező-segédtisztté, — a budapesti kir. itélőtábla elnök *Kulin* Zoltán végzett joghallgatót a budapesti kir. itélőtábla kerületére dijas joggyakornokká nevezte ki.

TÁVIRATOK.

Berlin, junius 17. Az orosz császár a Sándor-ezrednek arczképét ajándékozta, a melyet az orosz meghatalmazott, Engalicsev herczeg junius 18-ikán ad át az ezrednek.

Berlin, junius 17. A reggeli lapok jelentik, hogy tegnap este a város központján a spandaui hid közelében egy házban egy petroleumlámpától vigyázatlanságból nagy csomó szalma gyuladt meg. A tüz rendkivül gyorsan terjedt. Az első emelet lakásait a tüzoltók megmentették. Egy a harmadik emeleten lakó szabó családja, 2 gyermekkel a füstben megfuladt. Az élesztési kisérletekkel csak a szabó feleségét tudták megmenteni.

Bern, junius 17. A rendek tanácsának a *vasutvisszaváltási* javaslatra alakult bizottsága a következő fejezetet ajánlja a visszaváltási törvénybe való beigtatásra: A szövetség, mint a Jura—Simplon-vasut jogutóda, kötelezi magát, hogy a szövetségtanács 1873-iki határozata folytán kapott engedélylyel a Simplon-vasutat kiépiti, valamint a helvét-olasz határtól Isekoig a Simplonon át letesitendő vasut kiépitésére és kezelésére 1896-ban kapott olasz engedélyt megvalósitja, a mint megkapják azon szubvencziót, mely az 1896. november 25-iki helvét-olasz államszerződésben ki van kötve.

London, junius 17. Az alsóház elfogadta Balfour inditványát, hogy a ház tagjai a jövő szombaton testületileg jelenjenek meg a St.-Margaret egyházban tartandó jubileumi hálaadó istentiszteleten. William *Redmond* tiltakozott ez inditvány ellen és hangulyozta, hogy az irek az ünnepélyen nem jelenhetnének meg.

Páris, junius 17. Daniló montenegrói trónörökös ma reggel meglátogatta Hanotaux külügyminisztert, a ki a látogatást visszaadta.

Páris, junius 17. Faure elnök elfogadta a választott birói tisztséget a Costarica és Columbia közti határvillongások ügyében.

Páris, junius 17. Bizonyosnak látszik, hogy a tegnap este felrobbant pokolgép *igen veszedelmes szerkezetü bomba volt.* A megtalált darabok öntött fémből vannak és ugy látszik, hogy egy kis gránát részei.

Páris, junius 17. A „Journal"-nak Marseilleből érkező jelentése szerint ott franczia és olasz munkások között nagy verekedés volt, sőt *két franicziát meg is öltek.*

Páris, junius 17. A franczia és olasz munkások között a verekedés Le Salin de Giraudban, Arles közelében történt. Mikor egy franczia munkás egy olaszt három késszurással megsebesitett, a francziák megtámadták az olaszokat, a kik Bosse Camarguebe mentek. A helyszinére csapatokat küldöttek.

Róma, jun. 17. A képviselőház ma folytatta a belügyi költségvetés tárgyalását. Finechiaro-Aprile képviselő beszédére válaszolván, gróf *Codrouchi* szicziliai miniszter védelmezte tevékenységét. A kénbányákról szóló javaslat utján 20.000 család jutott kenyérhez. Ezután beállott a narancs- és czitromválság. A kormány erre vonatkozólag is terjesztett javaslatot a kamara elé. A szicziliai közbiztonságra vonatkozólag kiemelte gróf Codrouchi, hogy a legnagyobb baj a sok marhalopás. A büntettek száma azonban szintén apadt. A lopások is csökkenőben vannak. Több rablóbandát részint megsemmisitettek, részint elfogtak. 1790 embert in contumacium itéltek el. A helyi közigazgatásnál a főfigyelmet a deficzit megszüntetésére kellett forditani. Erre nézve is történtek intézkedések. A szóló azt hiszi tehát, hogy a törvény által reá bizott missziót kellően teljesitette és nem végzett haszontalan munkát Szicziliában. (Helyeslés.) Gróf Codrouchi konstatálja végül, hogy a nemzeti egység eszméje, mely Szicziliában gyengülni látszott, erős bödött a nép meggyőződése folytán, hogy a kormány számot vet a sziget szükségleteivel. Missziójának végére jutva az Olaszország nagysága és jövője iránti bizalmat viszi magával. (Tetszés és taps jobbfelől.)

Marseille, junius 17. Le Salin de Giraudban a munka ma minden inczidens nélkül megkezdődött. Az arlesi alprefektus a csendőrséggel még a helyszinén van. A kedélyek ugy látszik lecsillapultak. Egy zászlóalj zuav, a mely Arlesben készen volt az indulásra, még ott marad és valószinüleg nem is megy Le Salin de Giraudba. Valótlan az a hir, mintha tegnap két munkást öltek volna meg.

Washington, junius 17. Tegnap este terjesztették a szenátus elé a *Hawaival kötött szerződést* és az elnök üzenetét. A szerződés szerint a szigetek feltétlenül az Egyesült-Államok birtokába jutnak és az Unio a közigazgatást tetszése szerint rendezheti be a szigeteken. Mac Kinley üzenete mindenekelőtt arra mutat rá, hogy az Unio és Hawai évről-évre szorosabb kapocsba jutottak egymással s azután elmondja, hogy nem valóságos annexióról, hanem a létező összeköttetés kifejlesztéséről van szó. A Samoa-egyesség idejében Anglia és Németország azt tervezték, hogy Hawait is a protektorátus alá helyezik. Az Unio ellene szegült azonban e szándéknak, mert véleménye szerint kapcsolat állott fenn közte és Hawai közt, a mely a szigetet az Egyesült-Államok különös védelme alá helyezte.

A japáni követségen a japán követ tiltakozását nem tekintik igazi tiltakozasnak, hanem felvilágositás iránt való megkeresésnek. Japán, a mint a szerződés aláirásáról értesül, kétségtelenül tudomására hozza majd az Egyesült-Államoknak, hogy Hawaiban fennálló jogainak és privilegiumainak fentartását elvárja.

Athén, junius 17. *Smolenski* tábornokhoz, a ki életveszélyesen megbetegedett, feleségét látogatta itt meg a reá várakozó tömegből valaki beszédet akart intézni. Smolenski kérte az illetőt, hogy mellőzze ezt s a további tüntetéseket ugy kerülte ki, hogy kocsiján hirtelen eltávozott.

Fokváros, junius 17. Itt kielégitő kisérleteket tettek egy uj oltási módszerrel. Sikerült ugyanis szarvasmarhákat ezzel a módszerrel veszély nélkül a fertőzés ellen beoltani.

A görög-török háboru.

Konstantinápoly, junius 17. A *béketárgyalások* ügyében mára kitüzött ülést szombatra halasztották. Délután gyülésük volt a nagyköveteknek. Janinai konzuli jelentések szerint *egy háromszáz fönyi görög csapat átlépte a határt* Vovusánál, Metzovon felül. A csapat összeütközött két török zászlóaljjal, de 100 embernyi veszteséggel vissza kellett vonulnia. Egy zászlóalj török üldözőbe vette a menekülőket.

Athén, junius 17. Éjjel. (Havasügynökség). *Skuludis* külügyminiszter a hatalmak meghatalmazott követeivel közölte, hogy a béketárgyalások lassu menete Görögországnak rendkivül nagy hátrányokat okoz és kimeriti, minthogy nagy létszámu hadsereget kénytelen fenntartani, a mig másfelől minden pang. A külügyminiszter ezen kijelentése következtében, a követek a Bourrée franczia követnél, a ki gyengélkedik, tanácskozásra gyültek össze és azután jelentést tettek kormányaiknak.

Kanea, junius 17. (Havas-ügynökség.) A tengernagyok azt inditványozták, hogy *a török csapatok vonuljanak vissza Hierapetrából* elkerülendő a keresztények és mohamedánok közötti konfliktusokat és megkönnyitendő a körülzárolt mohamedán lakosság élelmezését. Tevfik pasa megtagadta ezt, hivatkozva a Konstantinápolyból hozzá érkezett parancsokra.

A közönség köréből.

ŐS-BUDAVÁRA

Ma pénteken, junius hó 18-án

fényes diszvilágitás.

Müsor:

Külön belépti-dij nélkül a nyilt szinpadokon. Uj! **The O'Learys,** keleti akrobata-egyveleg. Uj! **Madmoiselle Margot,** excentricet mimik. Uj! **Nowikow,** orosz dal- és tánczművész. **The Sisters Waltons,** angol dal- és táncz-társulat. **Les trois Bergs,** mütornász-csoport. **Rainer,** tyroli dal- és táncz-társulat. **Fonchery és Niagara,** toronykötél-müvészek **esti ½10 órakor villanyvilágitás mellett lépnek fel. Magyar dal- és táncz-társulat. „Apolló"** 16 tagból álló férfi-négyes. **A Berlini symphonikus zenekar „Wagner estéje." A cs. és kir. 69. gyalogezred teljes zenekara. Balogh Károly czigányzenekara. Miklós Pista szabadkai tambura- és ének-kara.**

Belépő dij: esti 6 óráig 40 kr., ezentul 50 kr.

Figyelem!

Az első heti tombolának 5-ik napja.

Minden teljes vagy katonajegyhez **egy ingyen sorsjegy adatik. Nyeremény: Egy négyes fogat** mely áll: **négy 5 éves félvér magyar nevelésü lóból, egy Eszterházy kocsiból** (készült Reutter kocsigyárában Váczott), **egy négyes jucker-szerszám,** Glasz József udv. szállitótól. — **Sorsolás junius hó 21-én kir. közjegyző jelenlétében.** A szerencsekerékben csak annyi szám kerül, a mennyi tényleg kiadatott.

KÖZGAZDASÁG.

Washington, junius 17. A szenátus megkezdte és be is fejezte a mezőgazdasági terményekre vonatkozó vámtarifa tárgyalását.

Newyork, junius 17. *Liszt* 3.20. *Buza* juniusra 75⅛, juliusra 74⅛, szeptemberre 70¼, *Tengeri* szeptemberre 31⅛.

Chikágó, junius 17. *Buza* szeptemberre 64⅝. *Tengeri* szeptemberre 26.

Az alföldi aratósztrájk.

Mint félhivatalosan állitják. a kormány egész erővel foglalkozik azon intézkedésekkel, melyek a végre szükségesek, hogy a magyar Alföldön az aratás nyugodt lefolyását biztositsák és e részben ugy a belügyminiszter, mint a földmivelésügyi miniszter párhuzamos akcziót fejt ki. A mai nap folyamán két értekezlet is tartatott e tárgyban.

Az egyiket a belügyminiszter hivta össze az érdekelt megyék főispánjai és alispánjaiból. Ezen értekezleten megjelent a földmivelésügyi miniszter is. A másik értekezletet a földmivelésügyi miniszter tartotta meg, meghiván magához az érdekelt megyék gazdasági egyesületeinek elnökeit és képviselőit. Ez értekezleten viszont a belügyminiszter is részt vett.

A belügyminiszter által messzeható intézkedések történtek oly irányban, hogy azok az aratók, a kik dolgozni akarnak, legyenek akár helybeliek, akár idegenek, akadálytalanul dolgozhassanak is és ezeknek minden zaklatása és fenyegetése preventiv intézkedésekkel lehetetlenné tétessék. E végre nemcsak a csendőrség létszáma ez alkalomra az érdekelt megyékben lényegesen megszaporittatott, nanem a leginkább exponált pontokra katonai erőt is fog kirendeltetni.

Ugyancsak a belügyminiszter intézkedett az iránt, hogy a törvenyhatósági tisztviselők, különösen pedig a főszolgabirák az aratási időre a folyó ügyek vezetésétől lehetőleg felmentessenek, ugy hogy egész figyelmüket a felmerülő munkáskérdéseknek szenteljék s a munkaadók és munkavállaló közt felmerülő netaláni kérdéseket a helyszinén a legrövidebb uton igazságosan elintézzék, nemkülönben arról is gondoskodott a belügyminiszter, hogy a nép falvankint felvilágosittassék arról, hogy a netaláni sztrájkkal csak látszólag sujtja az illető gazdát, első sorban saját existencziáját és jövőjét teszi tönkre, mert a gazda utóljára is idegen munkásokkal fog segiteni magán, s már ha egyszer idegen munkásokhoz folyamo, dott alig fog egyhamar a helybeliekre visszatérni, azt pedig, hogy a vidéki munkások elriasztassanak,˙ az *állam minden eszközzel meg fogja akadályozni.*

A földmivelésügyi miniszter elhatározta, hogy Mezőhegyesre, a mely az Alföldnek czentrumát képezi s a mely minden tekintetben alkalmas arra, hogy ilyen czélra felhasználtassék s hogy ott bármily létszámu munkás elhelyeztethessék és élelmeztethessék, az ország felvidékéről a legközelebbi napokban egy nagy munkástartalékot állit be, a mely addig, a mig szükség nincs rá, Mezőhegyesen fog valamely foglalkozást találni, de ha arról van szó, hogy valamely nevezetesebb ponton, szerződött aratók utolsó perczben felmondják a munkát s a földbirtokos hibáján kivül annak egész évi termése veszélyeztetve van, Mezőhegyesről megfelelő munkáscsapatok azonnal a veszélyeztetett helyre indittassanak: s a munkabérek természetesen az illető földbirtokos terhére esvén.

A mezőhegyesi munkástartalék ügyeinek egységes és gyors intézésére az aratás idejére a gazdasági főigazgató Mezőhegyesre rendeltetett, ki is a mezőhegyesi jószágigazgató közbejöttével fogja az akcziót odalen vezetni; arról is gondoskodás történt, hogy gazdasági eszközök, mint kaszák stb. megfelelő mennyiségben álljanak rendelkezésre.

A mennyiben ezen munkástartalék netalán elégtelennek bizonyulna, annak kiegészitésére a legmesszemenőbb eszközökhöz fog nyulni a kormány. Igy pl. a földmivelésügyi miniszter elrendelte, hogy az erdőkincstári famunkások az első táviratra Mezőhegyesre expediáltassanak; az igazságügyminiszter pedig felajánlotta, hogy szükség esetén mindazon foglyokat, kik ily czélra veszély nélkül használhatók, szintén rendelkezésére bocsátja, ezek legnegyobb része azonban Mezőhegyesen elkülönitett pusztákon fognak felhasználtatni s ez által a felvidékről régóta Mezőhegyesre szerződtetett évi rendes munkások is felszabadulnak; ezenkivül egyes nagy vállalatok is ajánlatot tettek a földmivelésügyi miniszternek, hogy munkásaikat szükség esetén rendelkezésre bocsátják stb. stb.

A kereskedelmi miniszter pedig az iránt intézkedett, hogy az arad-csanádi vasutak közbejöttével Mezőhegyesen a vasuti forgalom akként láttassék el, hogy onnan a szállitani kivánt arató-csapatok a leggyorsabban, esetleg külön vonatokkal is a veszélyeztetett helyre expediáltassanak; nemkülönben Mezőhegyesre is a munkások szállitása a leggyorsabb módon bonyolittassék le.

Ezek a kormánynak a momentán veszélylyel szemben tett intézkedései; az érdekelt miniszterek azonban behatóan foglalkoznak és pedig minden irányban a szocziális kérdés egészével is. Igy a földmivelésügyi miniszter egy törvényjavaslaton dolgozik, mely a mezei munkások viszonyait lesz hivatva szabályozni és a munkaadó és munkavállaló jogos és méltányos érdekeit egyaránt lesz hivatva megóvni. A földmivelésügyi miniszteriumban a mezei munkás ügyek kizárólagos intézésére egy külön ügyosztály szerveztetett s ennek élére czimzetes osztálytanácsosi minőségben Békés vármegye volt főjegyzője dr. Bartóky József állittatott, a ki ezen kérdésekben kiváló szakembernek ismertetik.

Az előadottakból látszik, hogy a kormány figyelmét e kérdésnek semmi oldala sem kerüli el s e szerint azon hiresztelés, hogy a kormány a szocziális kérdést csupán rendőri szempontból fogja fel, minden tényleges alapot nélkülöz. Az érdekelt gazdasági egyesületek pedig a kormányt biztosították, hogy ezen akcziójában társadalmi uton is egész erővel támogatják és oda fognak hatni, hogy a munkások szerződési kötelezettségüknek feleljenek meg, a munkaadók pedig munkásaikkal mindenütt igazságosan bánjanak.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

** **A Magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársaság** igazgatósága a szentendrei Dunaágon Budapest—Visegrád—Dömös közötti járó gőzösének menetrendjét, arra való tekintettel, hogy a gőzös a fokozódó forgalom következtében immár nem érkezhetik az igényeknek megfelelően elég korán Budapestre ugy módositotta, hogy a gőzös e hó 20-ától kezdve Dömösről ½ órával korábban indul, vagyis reggel 5 óra 26 percz helyett 4 óra 45 perczkor s hogy ennélfogva lefelé menetben az összes állomásokat ½ órával korábban érinti. A lefelé menet változatlan marad.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **A budapesti áru- és értéktőzsde** ma, Urnapján zárva volt. A magánforgalomban az értéküzlet mindvégig csendes maradt. Előfordult kötések: osztrák hitelrészvény 370.——369.60, magyar hitelrészv. 405.50, osztrák-magyar államvasuti részvény 355.25—355.—, rimamurányi részvény pedig 255.50—255.— forinton. Zárlatkor maradt: osztrák hitelrészvény 369.70 forinton.

** **Magyar beruházási kölcsön.** A magyar beruházási kölcsön ügyében a pénzügyminiszter és a Rothschild-hitelintézeti bankárcsoport között folytatott tárgyalásokat ismét félbeszakitotta a pénzügyminiszter zalathnai kéjutazása. Jövő héten talán ujból megkezdik a tárgyalásokat, ha pedig akkor sem állapodnak meg, akkor a kölcsön már az őszre marad.

** **A bankkérdés.** A kiegyezési tárgyalások elhalasztása következtében az osztrák-magyar banknak ez év végével lejáró szabadalmát is meg kell ideiglenesen hosszabbitani. A két kormány e tekintetben még nem tárgyalt a bankkal, de a bank köreiben azt hiszik, hogy egyelőre a régi feltételek mellett fogják a szabadalmat egy-két évre meghosszabbitani, a mire nézve a tárgyalások a nyár végével tartatnak a kormányok és a bank képviselői között.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Berlin, junius 17. A tőzsde ma üzlettelen volt és realizálásokra hajló volt, annál is inkább, mert az ultimo közelsége is érezhető már. Járadékokban vontatott üzletmenet mellett futólagosan javult az irány. A zárlat ismét üzlettelen volt. Magánkamatláb 2¾%.

Berlin, junius 17. (Utótőzsde.) Magyar koronajáradék 100.70, osztrák hitelrészvény 232.10, osztrák-magyar államvasut 151.60, osztrák déli vasut 38.—. Megszilárdult.

Frankfurt, junius 17. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 314.25, osztrák-magyar államvasut 306.—, osztrák déli vasut 78½. Csendes.

Hamburg, junius 17. (Zárlat.) Magyar aranyjáradék 104.75, osztrák aranyjáradék 104.60, osztrák ezüstjáradék 87.25, osztrák hitelrészvény 314.50, osztrák, magyar államvasut 764.—, osztrák déli vasut 187.—, olasz járadék 94 20. Csendes.

Páris, junius 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A mai tőzsde iránya bágyadt volt. *3 óra 40 perczkor záródnak:* 3½%-os járadék 103.32, 3½%-os 106.67, törleszthető járadék 102.10, osztrák aranyjáradék 105.05, olasz járadék 95.27, osztrák magyar államvasut 768.—, osztrák földhitelrészvény 1301.—, alpesi bányatársaság 223.—, török dohányrészvény 345.—, Banque de Paris 878.—, ottoman bank 570.—.

London, junius 17. (Megnyitás.) 2¾%-os angol consol 112$\frac{15}{16}$, osztrák déli vasut 7¾.

London, jun. 16. (Zárlat.) Magyar aranyjáradék 105.—, osztrák déli vasut 7¾, váltó Bécsre 12.09, ezüst 27¾, 2¾%-os angol consol 112⅞, uj spanyol járadék 63¾, olasz járadék 94⅝, 4%-os rupia 62⅝, Canada Pacific-vasut 62½. Magánkamatláb 1%. Csendes.

Külföldi értéktőzsdék zárlata.

Az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben medió vagy ultimóra értendők, e szerint mellékelt paritás is készpénzre vagy medióra, illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok K-val, a medióra M-mel, az ultimóra U-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy a fenti átszámitásokhoz még a transakczió-költségek, továbbá a medió- és ultimóárfolyamokhoz, azonkivül még a mindenkori budapesti prolongaczió-tételek is számitásba veendők. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek. Átszámitási árfolyam: 100 márka vista = 58 frt 65 kr. 100 frank vista = 47 frt 60 kr.

Junius 17.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben
PÁRIS				
*Franczia 3%-os járadék		103 32	—.—	—.—
" 4½%-os "		106 67	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	M	768 —	355.91	—.—
Osztrák déli vasut	M	—.—	—.—	—.—
*Osztrák földhitel-részvénytársaság	M	1101.—	—.—	—.—
*Franczia törleszthető járadék	U	102.10	—.—	—.—
Magyar 4%-os aranyjáradék	U	—.—	—.—	—.—
*Ottoman-bank	U	570.—	—.—	—.—
*Osztrák Länderbank	K	— —	—.—	—.—
Török dohányrészvény	M	345 —	—.—	—.—
*Banque de Paris	K	878.—	—.—	—.—
*Alpesi bányarészvény	U	223.	—.—	—.—
Osztrák aranyjáradék		105.05	124.17	—.—
BERLIN.				
Osztrák 4·2%-os papirjáradék	K	— —	—.—	—.—
" 4·2%-os ezüstjáradék	K	102 70	102 39	— —
" 4%-os aranyjáradék	K	104.90	123 17	+ 0.12
Magyar 4%-os aranyjáradék	K	104.70	123.12	—.—
" 4%-os koronajáradék	U	1 0.90	109 60	—.—
*Elbavölgyi vasut	U	131 40	—.—	—.—
Osztrák hitelrészvény	U	232 20	367 57	— 1 28
Osztrák-magyar államvasut	U	151 50	354 82	— 1 18
Osztrák déli vasut	U	37 90	88.58	— 0 47
*Károly-Lajos vasut	U	199.40	—.—	—.—
Kassa-oderbergi vasut	K	—.—	—.—	—.—
*Orosz bankjegy		216.45	— —	—.—
Váltó bécsi piaczra		170.30	58 67	—.—
FRANKFURT.				
Osztrák 4·2%-os papirjáradék	K	— —	—.—	—.—
" 4·2%-os ezüstjáradék	K	87 10	102 50	—.—
" 4%-os aranyjáradék	K	104.90	123 18	— —
Magyar 4%-os aranyjáradék	U	104 55	122.99	— 0 06
" 4%-os koronajáradék	U	100 85	10 55	— 0 05
Osztrák hitelrészvény	U	314 37	369 43	— 1 78
Osztrák-magyar bank	K	816 50	964 15	— 2.95
Osztrák-magyar államvasut	U	3.6 —	354 81	— 1.49
*Károly-Lajos vasut	U	— —	—.—	— —
Osztrák déli vasut	U	78 63	89.23	— 0.30
Váltó bécsi piaczra		170 25	58.58	—.—
Unionbank		— —	—.—	—.—
*Villamossági részvény	U	238 80	—.—	—.—
*Alpesi bányatársaság	K	87 40	—.—	—.—

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDÉK.

Külföldi arutőzsdék zárlata.

Számitási árfolyam nemet piaczokra 100 márka vista = 58 frt 65 kr 100 frc vista = 47 frt 6 kr.

Junius 17.	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz kepest osztr. értékben
PÁRIS.			
Buza folyó hóra	23.25	10.05	—.—
— juliusra	23.60	10 22	—.—
— 4 utolsó hóra	23 50	10.17	—.—
— novembertől 4 hóra	22 10	10 52	—.—
Liszt folyó hóra	45.50	13.56	+ 0.03
— juliusra	46.10	13 74	—.—
— 4 utolsó hóra	46.40	13.83	—.—
— novembertől 4 hóra	46.50	13.86	—.—
Olaj folyó hóra	56.25	26.52	—.—
— juliusra	56.50	26.64	—.—
— 4 utolsó hóra	56.50	26.64	— —
— 4 első hóra	57.50	27.11	+ 0.12
Szesz folyó hóra	39.—	20.30	—.—
— juliusra	38.75	20.17	—.—
— 4 utolsó hóra	35 50	17.74	—.—
— 4 első hóra	35.—	17.48	—.—
BERLIN.			
Buza	—.—	—.—	—.—
—	—.—	—.—	—.—
Rozs	—.—	—.—	—.—
—	—.—	—.—	—.—
Zab	—.—	—.—	—.—
—	—.—	—.—	—.—
Olaj	—.—	—.—	—.—
—	—.—	—.—	—.—
Szesz helyben	40 30	23.64	— 0.24
—	—.—	—.—	—.—
STETTIN.			
Buza helyben	—.—	—.—	—.—
—	—.—	—.—	—.—
Rozs helyben	—.—	—.—	—.—
—	—.—	—.—	—.—
Olaj juniusra	—.—	—.—	—.—
—	—.—	—.—	—.—
Szesz 70-es helyben 70 markafogyasztási adóval	39.50	23.17	+ 0.30
— márcziusra 70 márka fogyasztási adóval	—.—	— —	—.—
— juniusra 70 márka fogyasztási adóval	—.—	— —	—.—
KÖLN.			
Buza	—.—	—.—	—.—
—	—.—	—.—	—.—
Rozs	—.—	—.—	—.—
—	—.—	—.—	—.—
Olaj helyben	56 30	33.02	—.—
—	—.—	—.—	—.—
BOROSZLÓ.			
Buza helyben	15.80	9.25	— 0.12
Sárga buza helyben	15.70	9.18	— 0 12
Rozs helyben	11 20	6.56	— 0 06
Zab helyben	13.40	7.86	—.—
Repcze helyben	—.—	—.—	—.—
Szesz (50-es) juniusra	59 80	35.07	+ 0.16
Szesz (70-es) juniusra	39.80	23 34	+ 0.18
Tengeri (100 kilonkint)	11.—	6.45	—.—
Olaj	—.—	—.—	—.—

Trieszt, junius 16. A *czukorpiacz* tartott volt, centrifugal-pilé 12⅞—13¼ frtig, junius—augusztusra 13¼ forinton kinálva. *Kávé*: Rio 48—65, Santos 46—68 frt. *Szesz* kész áru 8⅛, szállitásra 8 frt. — Singaporei *bors* 35½—36½ frt.

Hamburg, junius 16. *Petroleum* helyben 5.55 márka, nyugodt.

Antwerpen, junius 16. *Petroleum* 16.— frank; nyugodt.

Páris, junius 16. *Nyersczukor* (88 fok) készáru 24¾—25 frank, nyugodt; fehér czukor folyó hónapra 25.62½, juliusra 25.62½ frank, tartott; októbertől négy hónapra 27, a négy első hónapra 27.62½, finomitott készáru 94½—95 frank.

Páris, junius 17. Buza tartott, liszt szilárd, olaj nyugodt, szesz tartott, idő: borus.

London, junius 16. A *gabonapiacz* nyugodt, városi *liszt* 24½—30; érkezett *buza*-rakományok ¼ shillinggel, olcsóbbak. *Repczeolaj* 25. — *Tengeri* csak névleges. — Felhozatal: 54.620 quarter buza, 17.260 quarter árpa, 19.820 quarter zab. — Zápores̃ő.

Bréma, junius 16. *Petroleum* helyben 5.60 márka, nyugodt.

Napirend: 1897. junius 18.

Naptár: Péntek, junius 18. Róm. kath. Markus. — Prot: Marczellián. — Görög-orosz: (junius 7.) Tekla. — Zsidó: Sivan 16. — Nap kél: 3 óra 46 perczkor, nyugszik: 7 óra 43 perczkor. — Hold kél: 10 óra 28 perczkor este, nyugszik: 7 óra 41 perczkor reggel.

A miniszterelnök fogad d. u. 4-től 5-ig.

A belügyminiszter fogad d. u. fél 4 órától 5-ig.

A horvát miniszter fogad reggel 8 órától 10-ig.

A főváros középitési bizottságának ülése d. u. 5 órakor az uj városházán.

Egy forintos sorsjegyek huzása a müesarnokban.

Nemzeti muzeum régiségtár, nyitva d. e. 9-től d. u. 1 óráig. Többi tárai megtekinthetők 50 kr. dij mellett.

Országos képtár az akadémiában nyitva d. e. 9 órától d. u. 1-ig.

Deák-mauzoleum a kerepesi-utitemetőben nyitva d. u. 1 órától 5-ig.

Az 1848—49-iki Kossuth-muzeum Stefánia-ut 51. nyitva egész nap.

Feszty-társaság körkép-palotájában (városliget. *Krisztus a keresztfán és Jeruzsálem* óriási körkép. Látható reggeli 9 órától esti 8 óráig, az esti órákban villamvilágitásnál. Belépődij 50 kr., gyermekjegy 30 kr.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

VÍG-SZINHÁZ.

Budapest, 1897. junius 18-án.

Trilby.

Szinmü 4 felv. Georges du Maurier után irta: Taul M. Potter. Forditotta: Fái J. Béla.

Személyek:

Trilby O' Ferral	Varsányi
Tolbot Wynne	Góth
Alex. Mc. Álister	Ráthonyi
William Bagot	Tapolczai
Rochenmartel	Szerémy
Th. de Lafarce	Balassa
Svengali	Fenyvesi
Gecko	Beregi O.
Vinardné	Nikó Lina
Antony	Sziklay
Lirimer	Gyöngyi
Rev. Thomas	Hegedüs
Mrs. Bagot	Hunyadi
Kaw	Kazalitzky
Durien	Váradi
Vincent	Kassay
Claire	Berzétei
Marguerite	Sz. Kész R.
Rose	Bálint Róza
Angéle	Nógrádi J.
Honorine	Bán N.
Philippine	Munkácsi

Kezdete 7½ órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Budapest, 1897. junius 18-án.

A regruta.

Népszinmü 3 felv.

NEMZETI SZINHÁZ.

Budapest, 1897. junius 18-án.

Zárva.

NÉPSZINHÁZ.

Budapest, 1897. junius 18-án.

Zárva.

KISFALUDY SZINHÁZ

Budapest, 1897. junius 18-án

Solymosi nyilvánossági joggal felruházott szinésziskolájának előadása.

Egy válópör adatai.

Az Esterházy-féle 500 korona palyadijat nyert vigjáték 1 felv. Irta Bokor József.

Banáry leányok.

Vigjáték 1 felvonásban.

Urak estéje.

Vigjáték 1 felv.

Kezdete 7½ órakor.

BUDAI SZINKÖR.

Budapest, 1897. junius 18-án.

Helvilla.

Eredeti társadalmi szinmü 5 felvonásban. Irta Jókai M.

Kezdete 7 órakor

Szinházi játékrendek.

A vigszinház játékrenje: *szombaton, vasárnap* Trilby.

A Krisztinavárosi szinkör játékrendje: *Szombaton* A gyimesi vadvirág. (Blaha Lujza asszony harmadik vendégjátéka) *Vasárnap* Az ingyenélők. (Blaha Lujza asszony negyedik vendégjátéka).

KREMBSER CZIRKUSZ

(az állatkertben.)

Ma pénteken este fél 8 órakor

Szenzácziós! **Törvényesen védve!**

BUFFALO BILL,

vagy: egy tanya kirablása.

A legujabb szenzácziós kiállitásos némajáték 2 felvonásban. A czirkusz részére átdolgozta Krembser igazgató. Mr. James Fillis „Markir"-ral Mr. Maximilian. Villand fivérek. Vasárnap junius 20-án 2 előadás; délután 4 órakor és este ½ 8 órakor.

Konstantinápoly Mulató.

Ma, pénteken junius 18-án a mecklenburgi katonai zeneiskola 6-ik fellépése Rösicke F. karmester személyes vezetése alatt. **Olasz énekes társaság. Magyar dal-, táncz- és szinész-csoport uj müsorral.** Velenczei szerenade. Olasz utczai énekesek. Belépődij 5 óráig 20 kr., 5 óra után 30 kr., gyermekek 10 kr. — Legközelebb **velenczei gondola.** 31124

Somossy Mulató

(Nagymező-utcza).

Kitünően szellőztetve. 16½ fok Celsius.

Ma uj müsor.

Dámont, világhirü Tableaux vivants. **Alina nővérek,** ének-duettisták. **Littke Carlsen.** Továbbá fellépte az összes müerőknek. — **Mérsékelt nyáriidény helyárak.** — I. em. páholy 8 frt., II. em. páholy 5 frt., zenekari ülés 1 frt 40 kr., erkély 1 frt **Belépti-dij 80 kr.** (Előreváltva 60 kr.) Franczia konyha szintén leszállitott árak mellett. — Jegyek elővételbe: **tőzsde, Andrássy-ut 38.**

A télikert kávéházban czigányzene; az előadás után **Munczy Lajos** zenekara játszik.

HUNGARIA SZÁLLODA 2080

Ma este az étteremben **Radics Béla** ismert s kedvelt zenekara játszik **Kezdete 8 órakor**

Ezen hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betükből 2 krral, s compact betükből szedve 4 krajczárral fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositás ad a kiadóhivatal ingyen. Czimmel ellátott hirdetések minden közlése után még 30 kr. bélyegilleték is fizetendő.

TELEFON 6354. Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik és a hirdetés alatt álló szám közöltetik. TELEFON 6354

Kis hirdetéseket

elfogad az Egyetértés számára a központi hivatal **Papnövelde-utcza 8. sz.** és a következő fiók kiadóhivatalok:

Breuer nővérek dohánytőzsdéje **VI. ker., Teréz-körut 54. szám.**

Burger Vilmosné dohánytőzsdéje **Andrássy-ut 51.** (Oktogon.)

Deutsch Julia dohánytőzsdéje **József-körut 50. sz.,** (Baross-utcza sarkán.)

Nemecsek A. dohánytőzsdéje **IV. Petőfi-tér 3. szám.**

Toldi Lajos könyvkereskedése **Buda, II., Fő-utcza 2. szám,** valamint minden **hirdetési iroda.**

Két

fiatalember, bölcsész és jogász olyan két, magasabb müveltségü, emanczipált hölgyike ismeretségét keresi, kik hajlandók lennének eszmecserében bocsátkozni előbb irásbeli, majd szóbeli uton. A vállalkozó szellemü hölgyikék „**emanczipált**“ jel alatt küldjék leveleiket a kiadóhivatalba. 10520

Házasság.

Egy vidéki, középkoru, erőteljes, özvegy, 2000 frt fizetéssel biró, nyugdijképes tisztviselő tisztességes vagyonos nőt keres feleségnek. Levelek „**Házasság**“ czimen e lap kiadóhivatalába kéretnek. 5412

Urak!

Kinek volna egy oly nemes lelke egy független árva leányt anyagilag támogatni? Ha találkozik egy ilyen, irjon „**Független árva leánynak**“ a kiadóhivatalba. 5408

Eladás.

Használt és uj pénz-szekrények

rendkivüli olcsó áron kaphatók a bécsi pénzszekrénygyár raktárában, **Budapest, V., Bálvány-utcza 6. sz.** 31030

Eladó.

Budapesttől a viczinális vonattal ¼ órányira, négy szobából, verandából álló nyári lak nagy kerttel, árnyas parkkal melléképületekkel eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 5378

Kerékpár

olcsó és jó, eladó. Czim a kiadóhivatalban. 10526

Eladó

a főváros szomszédságában szép nagy urilak, hozzátartozó istálló épület, gyümölcsös, szőlővel. Fekvése remek, ivóvize egészséges. Közvetitők kizárva. Czim a kiadóhivatalban. 5418

Baross-utczában

egy emeletes **sarokház** 200 négyszögöl telekkel, 27 méter utczai fronton 19 ablakkal jutányosan eladó. Czim a kiadóhivatalban. 10516

Vétel.

Syphonfejek

gyárosaitól ajánlatot kérek: mily kedvezményt adnak, ha minden eddigi fejnél könnyebb, fül és sipka elveszését kizáró oly fej előállitását közlöm, melynek szelepecskéje elpusztithatlan. Czim a kiadóban. 5420

Alkalmazást keres.

Egy igen szép

és gyors irásu fiatal ember irodai alkalmazást keres. 10507

Egy 30 éves

özvegy urinő, aki igen tisztességes, jó modoru, és csinos külsejü; de szerencsétlen anyagi helyzetbe jutván, óhajtana menni mint társalgónő urinő mellé, esetleg öreg házaspárhoz mint házfelügyelőnő, vagy fürdőre utazók mellé mint beteg kisérőnő. Levelek a kiadóhivatalba kéretnek „**Tisztességes czél**“ jelige alatt. 10530

Vidéki

nyugalmazott keresztény hivatalnok, fiát tanulónak adná valamelyik szolid fővárosi füszerkereskedésbe, hol jó bánásmódban részesülne. Ajánlatokat „**Tanuló**“ czimen a kiadóhivatal továbbit. 10492

Intelligens

legkintünőbb helyi referencziával rendelkező uri ember óhajt nagyobb gyárakba, mint bizalmi ember alkalmaztatni. Szives megkeresések „**Kitünő jellem**“ alatt a kiadóba kéretnek. 10462

Gazdatiszt,

ki több éven át nagyobb uradalmakban müködött, jelenleg is 4000 holdasban intéző, czukor-répa, dohány, állattenyésztés- és hizlalásokban kitünően jártas; szorgalma, erélye és becsületessége által a gazdaság jövedelmét emelni képes, állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 10487

Kiszolgált

huszár őrmester, nagyobb uradalomba, hol ménest tartanak felügyelőnek ajánlkozik. Levélbeli megkereséseket „**Ménes**“ jel alatt továbbit a kiadóhivatal. 10513

Intelligens

középkoru nő, ki mindenféle házi teendőkben jártas, gazdasszonyi állást keres. Esetleg ápolónőnek vagy gyermek mellé is ajánlkozik szerény feltételek alatt. Leveleket „Özvegy“ czim alatt a kiadóhivatal továbbit. 10485

Könyvelő

alapos szakismerettel, előkelő vállalat tisztviselője, kinek annyi szabad ideje van még, hogy az esti órákban privátháznál üzleti könyvek vezetését és a levelezés elvégzését magára vállalja, szerény feltételek mellett alkalmazást keres. Levélbeni megkeresést „**Ügyes és szorgalmas**“ czimen továbbit a kiadóhivatal. 10483

Alkalmazást nyer.

Gépészmérnök

kerestetik előkelő gépgyárhoz, a ki az általános gépépités terén jártas és önállóan szerkeszteni képes. Ajánlatok életrajzi adatokkal, bizonyitvány-másolatokkal, fizetésigény és a belépési idő megjelölésével e lap kiadóhivatalához „**G. 20**“ jegy alatt intézendők. 10468

Kerestetik

egy nagyobb uraságoknál szolgált kitünő bizonyitványokkal biró szakácsné, ki a hideg- és melegételek készitésében egyaránt jártas. Azonnal alkalmazást nyerhet. Ajánlatokat „**Szakácsné**“ jeligével továbbit a kiadóhivatal. 10477

Lakás és bérlet.

Haszonbérlet.

Szabolcsmegyében **Puszta-Bánházán,** az érmihályfalvai és szt.-györgy-ábrányi vasuti állomásoktól ¾ órányira fekvő 2163 magyar hold kiterjedésü tagbirtok, kellő gazdasági épületekkel és instrukczióval ellátva 1898. január 1-sőtől 9 évre haszonbérbe kiadó. Reflektánsok értekezhetnek **Bory Béla** tulajdonossal **Puszta-Bánházán** u. p. **Érmihályfalva.** 31163

Elutazás miatt

egy nagyon szép utczai lakás: 3 utczai szoba, cselédszoba, fürdőszoba, előszoba, konyha stb. augusztus 1-jére, esetleg azonnal is kiadó. Ára csak 440 frt. Czim a kiadóhivatalban. 10523

Különféle.

Baldócz gyógyfürdő

gyomor-, bél-, máj- és vesebajok ellen. Hazánk egyedül tetemesebb glaubersómennyiséget tartalmazó savanyuvize. Szénsavas mész és moór-fürdők. Lobogó-fürdő. Uj épitkezések által modern szinvonalra helyezve. Jól gondozott park, fenyves, egészséges hegyes vidék. Vasuti posta-távirda állomás: **Szepesváralja. Fürdőigazgatóság.** 31063

A nyári idény alatt nyaraló vagy fürdőkbe utazó t. cz. vevőközönség felkéretik, hogy

Kertész Tódor-nál

az idényszerü czikkek u. m. **hintaágyak, tourista kellékek, tornaszerek, croquet és Lawn-tennis játékok, Lignum Sanctum golyók, kugli bábok, Flaubert-fegyverek, revolverek, léggömbök, lampionok, legyezők, gyermek velocipedek,** továbbá **szodaviz-, fagylalt- és kávégépek, keltő órák, uti böröndők, kulacsok, plaidszijjak, halászó szerek, lóhálók** stb. bevásárlását hétköznapokon sziveskedjenek eszközölni, minthogy **KERTÉSZ**-nél

vasárnap zárva van.

Lawn-tennis szabályokat és árjegyzéket ingyen és bérmentve küld. 31055

38 kitüntetés, köztük 14 diszoklevél és 18 aranyérem. Számos bizonyitvány első orvosi szaktekintélyektől.

Ujszülött gyermekek,

a kiket anyjuk épen nem, vagy csak elégtelen módon szoptathat, a legészszerübb módon felnevelhetők a **Nestle Henrik-féle gyermektápliszttel.** Mintadobozokat, az elkészités módját tartalmazó leirást, szintugy elismerő iratokat a legtekintélyesebb gyermekorvosoktól, lelenczházaktól és gyermek-kórházaktól kivánatra ingyen küld a központi raktáros: 31069

Berlyak F.

Bécs, I., Naglergasse 1. sz.

Budapesti főraktár: Neruda N., Kossuth Lajos-utcza. Raktárak az összes gyógyszertárakban és drogueriákban.

Egy adag gyermek tápliszt 90 kr.
Egy adag süritett tej 50 kr.

Orvosi körök utaltak azon veszélyekre, amelyek a **csecsemők táplálásánál** a száj- és körömfájós marhák tejétől beállhatnak, s amelyben az ebből származható ragályos betegségek megelőzésére s általában az anyatej **legtökéletesebb pótlékául** a Nestle-féle gyermektáplisztet, mint a **legrégibb** gyermektápszert ajánlották. Ez a tápszer Magyarországon már 1872 óta ismeretes és összetételénél fogva nem szükséges semmi **friss tejet** hozzáadni.

Ez a liszt, eltekintve a társadalom minden rétegében sok évi kipróbálásától, manapság az első helyet foglalja el s már évek óta el van fogadva a Dr Widerhofer cs. és kir. udv. tanácsos vezetése alatt levő Szent Anna gyermekkórházban, a bécs-lipótvárosi, Karolina, és Rudolf gyermekkórházban, a budapesti orsz. lelenczházban, a prágai Ferencz József gyermekkórházban s az ottani klinikákon, a brünni Cyrill és Method gyermekkórházban, az olmützi orsz. gyermekkórházban és a gráczi Szent Anna gyermekkórházban stb. Épugy 1872-ben a bécsi országos lelenczház akkori igazgatója Dr Fridinger bizonyitványa szerint fényes sikerrel alkalmazták a leggyengébb gyermekek ápolására.

Ez az egyetlen gyermektápszer, amely ellentétben más készitményekkel, a gyermekeknek **egyenletes táplálékot** nyujt s csak hideg vizzel kell föleresztení s néhány perczig forralni, mig a többi hasonló készitményekhez **friss tejet** is kell adni, aminek nagy jelentőségére már előbb is utaltunk.

Nincs többé ASTHMA.

Pillanat alatt megszüntethető. Kitüntetések: 100,000 frank, arany és ezüst érmek, hors concours. **Felvilágositást ingyen és bérmentve küld** 29756

Dr. CLERY, Marseille (Francziaország.)

Specialista sérvkötőkben!

Cs. és kir. osztrák-magyar és belga kir. szabadalom!

Kitüntetve Brüssel 1893. aranyérem s diszokmánynyal.

Keleti-féle sérvkötő orvosi tekintélyek véleménye szerint a **legtökéletesebb** ezen nemben, nem csuszik, nem gyakorol kellemetlen benyomást és eltávolitja czélszerü szerkezeténél fogva az eddigi sérvkötők hiányait.

Keleti-félegummi-sérvkötő idomitható pelottával, szarvasbőrvédővel és biztonsági övvel.

Árak: egyoldalu 6–8 frt., kétoldalu 12–16 frt.

Gyáramban készülnek ezenkivül: müllábak, müt kezek, egyenestartók (Hessing-féle rendszer), orthopeadiai füzők, baskötők, görcsérharisnyák és mindenféle gummiáruk. Megrendeléseket pontosan és discréten eszközöl

KELETI J.

kötszerész és orvossebészi müszerész.

Főüzlet és sérvkötészeti mühely: **Budapest, IV., Korona herczeg-utcza 17. sz.**

Sebészeti müszergyár: **Rostély-utcza** Károly-laktanya 15.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve. 29713

Nagyban és kicsinyben.

Nyakkendő áruház Károly-körut 24.

a „Trilby“-hez.

Svengali hipnotizálta áruimat és azért adhatom a következőket **6 frt 85 krért:**

1 franczia batiszt szines mellü redős ing, 3 gallér, 1 pár kézelő, 1 nyakkendő, hozzávaló gombokkal, | 1 angol kalap, 3 batiszt zsebkendő, 3 pár harisnya, 1 alsó nadrág,

mind összesen **6 frt 85 krért.** 20890

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Vasmuth-féle tyukszem gyürü

az órában 3-szor 24 óra alatt meggyógyit minden **tyukszemet**

Egy óra ára 60 kr., vidékre 80 kr. előzetes beküldése mellett bérmentve. 30683

Főraktár: Török József gyógyszertára **Király-utcza 12. sz.**

50 év óta első szaktekintélyek szerint legjobb szájviz az 30359

ANATHERIN

Dr. Popp J. G., bécsi udv. fogorvos készitménye.

Egy palaczk ára 1 40, 1 frt és 50 kr. minden gyógyszertár, drogueria és illatszer üzletben.

Hirdetések

e lap részére felvétetnek a kiadóhivatalban Papnövelde-utcza 8. szám.

Védelmet villámcsapás ellen

csak helyesen szerkesztett és teljesen jó karban lévő

villámhárító berendezések

nyujtanak. Uj berendezésekre, valamint szakszerü felülvizsgálások és átalakitásokra ajánlkozik: 31107

„HELIOS“ mechanikai és elektrotechnikai ipar-részvénytársaság

Budapesten, VI., Teréz-körut 43/a.

Telefon 24–27. Telefon 24–27.

„MERCUR“ **pénzügyi szaklap és hiteles sorsolási tudósitó**

XXVII. évfolyam.

Közli az összes bel- és külföldi **sorsjegy-, záloglevél-, kötvény** stb. **sorsolásait.** Minden tőkepénzes **nélkülözhetetlen szaklapja.** Tanácsadó mindennemü pénzügyi müveletre. A **„Mercur“** egész évi előfizetői ingyen kapják meg az **évkönyvet,** mely mindennemü tudnivalókon kivül tartalmazza az összes kisorsolt értékek lajstromát.

Előfizetési ár: **egész évre 2 frt, félévre 1 frt.** **Egyes szám ára 10 kr.**

Mutatványszámokat kivánatra ingyen küld 31133

a „Mercur“ kiadóhivatala, Budapest V., Dorottya-utcza 12.

Az élet vásárja.

Egy kötet elbeszélés.

Irta: TIMÁR SZANISZLÓ.

Ujabbkori elbeszélő irodalmunk e remek gyöngyei egy igazi költői kedély mélyen átérzett megnyilatkozásai s a füzet minden egyes darabja a való élet éles és mély elméjü megfigyelésén épült fel.

Megrendelhető az „**Egyetértés**“ kiadóhivatalában. **Ára 1 frt 20 kr.**

Magyar királyi államvasutak.

74128/21300. CV. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhirré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. böröndök, táskák, kalapok, ruha és fehérnemüek, botok, napernyők, esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon és következő napokon tartandó nyilvános árverés alkalmával azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adatni.

Miskolcz állomáson f. é. junius 18-án d. e. 9 órakor. Kolozsvár állomáson f. é. junius 25-én d. e. 9 órakor. Budapest ny. p. u. állomáson f. é. junius 30-án d. u. 3 órakor.

Budapesten, 1897. junius hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem dijaztatik).

A budapesti és bécsi katonakórházakban, valamint számos katonaezrednél nyert bő tapasztalat folytán ezen orvostudor legmelegebben ajánlható.

Titkos betegségeket,

hugycsőfolyásokat, sebeket, syphilis utókövetkezményeit, elgyengült férfierőt, magömléseket, önfertőztetés utóbajait, nőknél fehérfolyást, befecskendezés nélkül, barmely nő bajokat, a legmakacsabb **börbetegségeket,** valamint ifjukori bünök következtében beallott **ideg-** és ennek utókövetkezményeképp létrejött **hátgerinczbajokat** gyógyit 15 évi katonaorvosi és 10 évi polgári orvosi tapasztalat után, a **legujabb gyógymód** szerint, alaposan és biztos sikerrel

Dr. KAJDACSY,

v. cs. és kir. ezredorvos.

Rendelő intézet: **Budapesten, Váczi-körut 4., I. em. bejárat a lépcsőnél.** 30290

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig, este 7 órától 8 óráig. Nőknek ugy, mint férfiaknak külön be- és kijárat — külön váróterem. Dijazott levelekre azonnal válaszoltatik, gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Alapittatott 1843-ban. 29986

Carl Kuhn & Co.,

BÉCS,

ajánlják az ő kitünő minőségü

u. n. Aluminium-tollaikat 530 számban, EF, F, M és B hegygyel.

Legelterjedtebb irótollak a bel- és külföldön.

Kaphatók minden jobb irószer-üzletben.

Déli vasut.

Hirdetmény.

Az idei **fürdőévad** tartama alatt f. é. május hó 1-től fogva szeptember hó végéig Budapest déli vaspályáról, Budapest k.-p.-u.-ról, Budapest Kelenföldről, Székesfehérvárról és Kanizsáról rendkivül mérsékelt áru I., II. és III. osztályu, az egész évadra, azaz szeptember hó 30-ig érvényes **menettérti jegyek** adatnak ki Siófokra, Szántodra, Balatonföldvár m. h.-re, Szemesre, Boglárra, Fonyód-fürdőtelepre és Balaton-Szt.-Györgyre, továbbá (Siófokon át) Balatonfüredre, Almádira, Kenesére s (Bogláron át) Révfülöpre, Badacsonyra és vissza. Ezen menettérti jegyek alapján a podgyász a fentnevezett vasuti- és gőzhajózási állomásokra, valamint viszont közvetlenül továbbittatik, mely továbbitásnál a déli vasut vonalát illetőleg jegyenkint 25 kg. podgyászszabadsuly engedélyeztetik.

Ezenkivül a fürdőévad tartama alatt Budapest d. v. és Siófok közötti forgalomban **időleges jegyek** adatnak ki, a melyek ára: egy hóra I. oszt. 52 frt, II. oszt. 38 frt, az egész fürdőévadra I. oszt. 128 frt, II. oszt. 94 frt.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Fürdő- és üdülőhelyek a déli vasut mentén.

Vonatösszeköttetések és menetárak Budapestről (déli vasuti pályaudvar).

Abbazia	Pragerhofon át	Budapest d. v.	ind.	7·30 reggel 7·45 este	Menettérti jegyek 60 napig érvényesek gyorsvonatokra I. 52·40, II. 39·30, III. 26·20 frt.
		Mattuglie-Abbazia	érk.	8·41 este 9·26 d. e.	Menettérti jegyek 60 napig érvényesek 7 napi ellátással a déli vasut szállóiban I. 88 II. 75 frt.
Arco		Budapest d. v.	ind.	7·30 reggel 7·45 este	Menettérti jegyek **Mori** állomásig 60 napig érvényesek* gyorsvonatokra I. 69.—, II. 51·75, III. 34·50 frt.
		Arco	érk.	9·50 d. e. 5·42 d. u.	
Auenhof	Pragerhofon át	Budapest d. v.	ind.	7·30 reggel 7·45 este 9·25 este	60 napig érvényes menettérti jegyek* **Velden** állomásig, gyorsvonatokra I. 40, II. 30, III. 20 frt.
		Velden	érk.	7·38 este 6.49 reggel 1·45 d. u.	
Balaton-Földvár		Budapest d. v.	ind.	6·40 reggel 7·30 d. e. 2·35 d. u. 7·45 este 9·25 este	Gyorsvonat I. 9·80, II. 7·50, III. 4·95 frt. Postavonat I. 7·10, II. 5·35, III. 3·55 frt.
		Balaton-Földvár	érk.	10·48 d. e. 10·09 d. e. 6·18 este 10.31 este 1·24 éjjel	Tekintet nélkül a kiadás napjára, a fürdőévad végéig, azaz szeptember 30-ig bezárólag érvényesek.
Brennerbad	Pragerhof-Franzensfesten át	Budapest d. v.	ind.	7·30 reggel 7·45 este	60 napig érvényes menettérti jegyek, gyorsvonat I. 60·60, II. 45.45, III. 30·30 frt.
		Brennerbad	érk.	5·18 reggel 2·50 d. u.	
Daruvár		Budapest d. v.	ind.	7·30 reggel 9·25 este	30 napig érvényes postavonatu menettérti jegyek I. 28·60, II. 21·75, III. 14·90 frt.
		Daruvár	érk.	8·53 este 12·09 d. u.	
Fonyód-fürdőtelep		Budapest d. v.	ind.	6·40 reggel 2·35 d. u.	Postavonat I. 9·60, II. 7·20, III. 4·80 frt.
		Fonyód-fürdőtelep	érk.	11·39 d. e. 7·15 este	Tekintet nélkül a kiadás napjára, a fürdőévad végéig, azaz szeptember hó 30-ig bezárólag érvényesek.
Gleichenberg	Pragerhofon át	Budapest d. v.	ind.	7·30 reggel 7·45 este 9·25 este	60 napig érvényes menettérti jegyek **Spielfeld** állomásig gyorsvonatokra I. 28, II. 21, III. 14 frt.
		Purkla	érk.	7·52 este 8·14 d. e. 3·01 d. u.	
Gossensass	Pragerhof-Franzensfesten át	Budapest d. v.	ind.	7·30 reggel 7·45 este	60 napig érvényes menettérti jegyek, gyorsvonat I. 58·70, II. 44·05, III. 29·35 frt.
		Gossensass	érk.	4·38 reggel 2·21 d. u.	
Héviz		Budapest d. v.	ind.	6·40 reggel 7·30 reggel 2.35 d. u. 7.45 este 9·25 este	Menettérti jegyek **Balaton Szt.-Györgyig** Gyorsvonat I. 14·70, II. 11·15, III. 7·40 frt. Postavonat I. 10·80, II. 8·10, III. 5·40 frt.
		Keszthely	érk.	12·50 d. u. 12·50 d. u. 8.20 este 12·02 éjjel 3·25 reggel	Tekintet nélkül a kiadás napjára, a fürdőévad végéig, azaz szeptember 30-ig bezárólag érvényes.
Lipik		Budapest d. v.	ind.	7·30 reggel 9·25 este	30 napig érvényes postavonatu menettérti jegyek I. 30·62, II. 23·37, III. 16·12 frt.
		Pakracz-Lipik	érk.	10·— este 1·20 d. u.	
Meran	Pragerhofon át	Budapest d. v.	ind.	7·30 reggel 7·45 este	**Rozen-Gries** állomásig 60 napig érvényes* menettérti jegyek, gyorsvonat I. 61·50, II. 46·10, III. 30·75 frt.
		Meran	érk.	8·02 d. e. 2·59 d. u.	
Pörtschach am See	Pragerhofon át	Budapest d. v.	ind.	7·30 reggel 7.45 este 9·25 este	**Pörtschach am See** állomásig 60 napig érvényes* menettérti jegyek, gyorsvonat I. 40, II. 30, III. 20 frt.
		Pörtschach a. S.	érk.	7.24 este 6·38 reggel 1·32 d. u.	
Rohitsch		Budapest d. v.	ind.	7·30 reggel 6·40 reggel 7·45 este 9·25 este	60 napig érvényes menettérti jegyek **Pörtschach** állomásig, gyorsvonat I. 29·40, II. 22·05, III. 14·70 frt.
		Pöltschach	érk.	3·03 d. u. 8·06 este 3·37 reggel 9·— d. e.	
Römerbad		Budapest d. v.	ind.	7·30 reggel 6·40 reggel 7·45 este 9·25 este	60 napig érvényes menettérti jegyek **Römerbad** állomásig, gyorsvonat I. 34·10, II. 25·60, III. 17·05 frt.
		Römerbad	érk.	4·04 d. u. 9·30 este 4·36 reggel 10·32 d. e.	
Savanyukut	Kanizsán át	Budapest d. v.	ind.	6·40 reggel 7·30 reggel 7·45 este 9·25 este	30 napig érvényes postavonatu menettérti jegyek **Savanyukutig** I. 30·80, II. 23·10, III. 15·40 frt.
		Savanyukut	érk.	7·03 este 7·03 este 7·— reggel 11.45 d. e.	
Semmering	Kanizsa-Pragerhofon át	Budapest d. v.	ind.	7·30 reggel 6·40 reggel 7·45 este	Gyorsvonatu menettérti jegyek 60 napig érvényes: I. 38·80, II. 29·10, III. 19·40 frt.
		Semmering	érk.	7·12 este 2·56 éjjel 7·37 reggel	
Siófok		Budapest d. v.	ind.	6·40 reggel 7·30 reggel 2·35 d. u. 4·50 d. u.† 7·45 este 9·25 este	Gyorsvonati menettérti jegyek I. 8·50, II. 6·50, III. 4·30 frt. Postavonati „ „ I. 6·—, II. 4·50, III. 3·— frt.
		Siófok	érk.	10·22 d. e. 9·48 d. e. 5·52 d. u. 7·55 este† 10·09 este 12·59 éjjel	Tekintet nélkül a kiadás napjára, a fürdőévad végéig, azaz szeptember 30-ig bezárólag érvényesek.
Tobelbad	Pragerhofon át	Budapest d. v.	ind.	7·30 reggel 7.45 este 9·25 este	**Grácz** állomásig 60 napig érvényes menettérti jegyek gyorsvonatokra I. 28·—, II. 21·—, III. 14·— frt.
		Premstätten-Tobelbad	érk.	6·12 este 8·06 reggel 1·31 d. u.	
Toblach	Pragerhofon át	Budapest d. v.	ind.	7·30 reggel 7·45 este 9·25 este	60 napig érvényes* menettérti jegyek gyorsvonatokra I. 52·10, II. 39·10, III. 26·05 frt.
		Toblach	érk.	12·54 éjjel 10·49 d. e. 6·45 este	
Tüffer		Budapest d. v.	ind.	7·30 reggel 6·40 reggel 7·45 este 9·25 este	60 napig érvényes menettérti jegyek **Markt-Tüffer** állomásig, gyorsvonat I. 33·20, II. 24·90, III. 16·60 frt.
		Markt-Tüffer	érk.	3·54 d. u. 9·20 este 4·28 reggel 10·22 d. e.	
Velden	Pragerhofon át	Budapest d. v.	ind.	7·30 reggel 7.45 este 9·25 este	60 napig érvényes* menettérti jegyek **Velden** állomásig gyorsvonat I. 40·—, II. 30·—, III. 20·— frt.
		Velden	érk.	7·38 este 6·49 reggel 1·45 d. u.	
Varasd-Teplitz	Csáktornyán át	Budapest d. v.	ind.	6·40 reggel 9·25 este	30 napig érvényes menettérti jegyek **Csáktornya** állomásig, gyorsvon. I. 23·50, II. 17·65, III. 11·75 frt.
		Varasd-Teplitz	érk.	5·30 d. u. 7·05 reggel	

* Május 1-től augusztus hó végéig eső időszakban váltott jegyek f. évi október hó végéig érvényesek. † Junius hó 1-től szeptember hó 15-ig.

205—97. szám.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A Budapest V. kerületében épülő állandó országházban szükséges vaslépcsők és a kőlépcsőket alátámasztó vasszerkezeteknek vállalati uton leendő szállitására.

Az állandó országház épitésének vezetésével a m. kir. miniszterelnök ur által megbizott végrehajtó-bizottság, az ezen épületben szükséges vaslépcsőknek és kőlépcsők alátámasztására szolgáló vasszerkezeteknek vállalati uton leendő szállitására ezennel irásbeli versenytárgyalást hirdet a következő feltételek alatt:

1. Hogy a beérkező ajánlatok jogérvényes ajánlatoknak tekintessenek, azoknak a mellett, hogy a jelen hirdetményben fölsorolt összes föltételeknek mindenben meg kell hogy feleljenek, a következő alakban kell kiállitva lenni:

a) Az ajánlat az épités-vezetőségnél megszerezhető és az ajánlattevő által kellőleg kitöltendő **ajánlati iven** nyujtandók be.

b) Ehez csatolandók a szintén az épitésvezetőségnél megszerezhető **általános és különleges föltétel füzetek és a munkaszükségleti kimutatás,** mely utóbbit az ajánlattevő az egyes ott fölsorolt munkák végrehajtásáért a magarészéről kivánt egységárakkal kitölteni tartozik. A kivánt egységárak alapján kiszámitandó végösszeg a munkaszükségleti kimutatás végén számokkal és betükkel kiirandó.

c) Az ajánlati iv, valamint az egységárakkal kitöltött munkaszükségleti kimutatás és az általános és különleges föltételfüzetek, a melyeknek összes határozatait az ajánlattevő magára nézve kötelezőknek elismeri, általa sajátkezüleg aláirandók.

2. A különleges föltételek 6. §-ában követelt legalább 2% két százalék bánatpénz összege, minden ajánlattevő által a saját ajánlatának végösszege alapján kiszámitandó és a budapesti (IX. ker.) m. kir. állampénztárban előzetesen leteendő és az ajánlathoz a letételről szóló pénztári okmány mellékelendő, minthogy bánatpénz, legyen az akár készpénz, akár megfelelő értékpapir, az ajánlathoz nem csatolható, és ha még is csatoltatnék, az ajánlat vissza fog utasittatni.

Megjegyzendő még, hogy a letett bánatpénz az ajánlat elfogadása esetén még kiegészitendő lesz ugy, hogy a biztositék az elfogadott ajánlati végösszeg 5%-át, azaz öt százalékát teendi, s hogy a biztositók. a mennyiben a bánatpénz netán készpénzben tétetett volna le, később értékpapirokkal kicserélhető lesz.

3. A nyomtatott ajánlati ürlapok, a munkaszükségleti kimutatás példányai, valamint az általános és különleges föltétel füzetek az áll. országházi épitő iroda (Budapest, V. ker. Akadémia-utcza 18.) első emeletén levő elnöki irodában a jelen hirdetmény közzétételének napjától kezdve d. e. 9 és 1 óra között elismervény iránt megszerezhetők, délutánonkint pedig 3 és 6 óra között az irodaépület II-ik emeletén levő müvezetőségi irodában az épitési tervrajzok is megtekinthetők s a részletes munkaszükségleti kimutatás iránt felvilágositás nyerhető.

4. Az 50 kros bélyeggel ellátandó ajánlatok, a melyeknek mellékletei, ivenkint szintén 50 kros bélyeggel látandók el, lepecsételve **1897. évi julius 5-ének** déli 12 órájáig (zóna idő) az áll. országház épitési Végrehajtó Bizottság Elnökségéhez (irodaépület I. em.) nyujtandók be s az ajánlatot tartalmazó boriték kivül a következő felirással látandó el: „Az áll. országház épitési Végrehajtó Bizottsághoz.“ „Ajánlat vaslépcsők és kőlépcsőket alátámasztó vasszerkezetek szállitására.“ Tartalmaz: 1 drb aláirt ajánlatot, 1 drb egységárakkal kitöltött és aláirt munkaszükségleti kimutatást, az általános és különleges föltételek egy-egy aláirt példányát és 1 drb . . . frtról szóló állampénztári okmányt. Budapest, V. ker., Akadémia-utcza, épitő iroda épület.“

5. Távirati ajánlatok, vagy olyan ajánlatok, a melyek a jelen hirdetményben megszabott határidő letelte után érkeznek be, még abban az esetben sem fognak figyelembe vétetni, ha a postabélyeg tanusága szerint a fölbontás határnapja előtt tétettek is a postára.

6. Az ajánlatok a beadás határnapján 12½ órakor (zónaidő) az épitő iroda elnöki helyiségében bizottságilag fognak fölbontatni, mely alkalommal az ajánlattevők jelen lehetnek.

A versenytárgyalás eredménye mielőbb de legkésőbb 1897. évi augusztus 16-áig ki fog hirdettetni, a mely időpontig az ajánlatok kötelező erővel birnak, s az ajánlattevők letett bánatpénzüket vissza nem követelhetik.

7. Az épitési végrehajtó-bizottság szabad kezet tart fen magának arra, hogy a versenytárgyalás alapjául szolgáló munkát saját belátása szerint itélje oda, nem tekintve, hogy az illető éppen a logolcsóbb ajánlatot tette-e vagy sem.

Budapest, 1897. junius 6-án.

Tisza Lajos s. k.

mint az áll. országház épitési végrehajtó-bizottság elnöke.

(Utánnyomás nem dijaztatik). 31181

Budapest, Nagy Sándor könyvnyomdájából, IV., Papnövelde-utcza 8. sz.